Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 243 (5617). ЧАЦВЕР 22 КАСТРЫЧНІКА 1936 г. Год выдання XX

ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б) Аб скажэннях некаторымі мясцовымі партыйнымі арганізацыямі пастановы ЦК ВКП(б) аб аднаўленні прыёму новых членаў у ВКП(б).
А. Марабіні — Героям іспанскага народу.
Гомельская прамысловасць у барацьбе за першынства — Артыкул абʼяднанай брыгады па праверцы спаборніцтва трох гарадоў.
Шматсямейныя мацеры на прыёме ў тав. Галадзеда.
Ушанаванне Якуба Коласа ў Маскве.
Спыніць фашысцкую інтэрвенцыю ў Іспаніі.
За рубяжом:
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі.
«Насельніцтва Мадрыда поўна рашучасці абараняць горад».
Нота іспанскага ўрада аб парушэнні пагаднення ў справы Іспаніі.
Поспехі кампартыі на дадатковых выбарах ва Францыі.

АБ СКАЖЭННЯХ НЕКАТОРЫМІ МЯСЦОВЫМІ ПАРТЫЙНЫМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ ПАСТАНОВЫ ЦК ВКП(б) АБ АДНАЎЛЕННІ ПРЫЁМУ НОВЫХ ЧЛЕНАЎ У ВКП(б)

Пастанова Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 29-га верасня 1936 года «Да ўсіх партыйных арганізацый—аб аднаўленні прыёму новых членаў у ВКП(б)» строга папярэдзіў партыйныя арганізацыі аб небяспецы скажэння і паўтарэння памылак, меўшых месца ў мінулым пры прыёме ў ВКП(б), аб небяспецы падмены ўважлівага індывідуальнага адбору ў рады ВКП(б) шкоднай для справы партыі валавой кампаніяй па прыёму ў партыю, якая прыводзіць да агульнага прыёму ў ВКП(б) і, тым самым, да засмечвання радоў ВКП(б) чуждымі, варожымі і выпадковымі для партыі элементамі.

Не глядзячы на гэтыя папярэджанні і папярок закладных указанняў ЦК ВКП(б), некаторыя парткомы, райкомы і гаркомы партыі ўсё збіваюцца на асуджаны партыяй шлях пераўтварэння прыёму новых членаў у ВКП(б) у чарговую кампанію, арганізуюць у мэтах масавай вярбоўкі ў партыю сходы і мітынгі рабочых, калгаснікаў, служачых. Так было, напрыклад, на швейнай фабрыцы ў гор. Бранску, дзе партком склікаў 1-га кастрычніка 1936 года двухтысячны мітынг, заклікаючы на ім рабочых і работніц уступаць у рады ВКП(б). Практыка склікання масавых рабочых сходаў па пытанню аб прыёме ў ВКП(б) мела месца і ва многіх іншых арганізацыях (астраханская, таганрогская, шахцінская, орская, гомельская, пензенская і інш.).

Некаторыя партыйныя арганізацыі ў парушэнне ўказанняў ЦК ВКП(б) намячаюць паскораны парадак разгляду заяў аб прыёме ў ВКП(б), складаюць для гэтай мэты спецыяльныя камісіі, вызначаюць для сябе кантрольныя лічбы і разверстачныя заданні па прыёму ў ВКП(б), абавязваюць камуністаў у парадку партыйнага даручэння даваць рэкамендацыі нават у тых выпадках, калі партыі не вядома... Так, напрыклад, Кальчугінскі райком ВКП(б), Іванаўскай вобласці, на сваім пленуме прадугледзеў прыём у кандыдаты ў члены ВКП(б) 260 чалавек і аб прыёме ў кандыдаты партыі ў лік спачуваючых 92 чалавек. Падобныя арганізацыйныя «мерапрыемствы» намячаюцца і іншымі партыйнымі арганізацыямі, не ўсвоіўшымі да гэтага часу, што такая практыка непазбежна прывядзе да агульнага прыёму, да парушэння ўказанняў ЦК ВКП(б) аб строга індывідуальным парадку прыёму новых членаў у партыю.

Некаторыя партыйныя арганізацыі ствараюць вакол прыёму новых членаў у ВКП(б) атмасферу парадніцтва і шуміхі, змяшчаюць складзеныя ў ўрачыстых і напышлівых тонах артыкулы і заявы, якія ўсхваляюць намеры асобных таварышоў уступіць у партыю, як нейкі подзвіг і геройства, публікуюць у сувязі з гэтым фатаграфіі жадаючых уступіць у партыю. Так гэта было, напрыклад, з газетай «Молат» — орган Азова-Чарнаморскага крайкома, «Звязда» — орган пермскага гаркома ВКП(б) і інш.

ЦК ВКП(б) катэгарычна асуджае падобную практыку, як не маючую нічога агульнага з вучэннем Леніна аб партыі.

ЦК ВКП(б) лічыць, што ў аснове такой практыкі ляжаць несур'ёзныя, лёгкадумныя адносіны рада работнікаў да важнейшай справы прыёму ў ВКП(б).

ЦК ВКП(б) лічыць, што пры наяўнасці ўсіх спецыяльных умоў для вывучэння і праверкі прыімаемых у кандыдаты партыі (групы спачуваючых) і пераводзімых у члены партыі (кандыдацкі стаж), лёгкадумныя і злачынныя ўзбуджэнні, агульны набор у ВКП(б), які немінуча, як гэта паказаў вопыт, прывядзе да засмечвання радоў ВКП(б) чуждымі, варожымі і выпадковымі элементамі, а ў далейшым — да масавых выключэнняў з партыі пры праверцы і чыстках, што не можа не нанесці шкоды аўтарытэту партыі.

ЦК ВКП(б) абавязвае абкомы, крайкомы і ЦК нацкампартый:

а) неадкладна спыніць усякія спробы пераўтварыць прыём новых членаў у ВКП(б) у чарговую кампанію і парадную шуміху;

б) безумоўна забяспечыць індывідуальны парадак прыёму ў ВКП(б), уважлівую праверку кожнага прыімаемага ў партыю, вывучэнне і разбор кожнай заявы аб уступленні ў рады ВКП(б), не лічачыся з тым, колькі часу патрабуецца для разгляду такіх заяў, і не робячы выключэння ў гэтых адносінах ні для адной катэгорыі прыімаемых (рабочыя, сяляне, працоўная інтэлігенцыя);

в) асудзіць усякую спешку ў справе прыёму ў партыю і катэгарычна забараніць устанаўленне кантрольных заданняў па прыёму ў партыю і якое-б там ні было спаборніцтва ў гэтай справе;

г) забяспечыць правільнае асвятленне ў друку пытанняў прыёму новых членаў у ВКП(б).

ЦК ВКП(б) абавязвае абкомы, крайкомы і ЦК нацкампартый у адпаведнасці з данымі ўказаннямі неадкладна выправіць памылкі, дапушчаныя мясцовымі партыйнымі арганізацыямі пры правядзенні ў жыццё рашэння ЦК ВКП(б) ад 29 верасня 1936 г.

21 кастрычніка 1936 года. ЦК ВКП(б).

ТАДЖЫКІСТАН ВЫКАНАЎ ПЛАН БАВОЎНАЗАГАТОВАК

ЦК ВКП(б)—таварышам СТАЛІНУ, КАГАНОВІЧУ. Соўнарком СССР—таварышу МОЛАТАВУ

Выконваючы абяцанне, данае дэлегацыяй калгаснікаў-бавоўнаробаў 4 снежня 1935 года таварышу Сталіну, Таджыкістан выканаў 20 кастрычніка дзяржаўны план здачы бавоўны, прычым 98 проц. адборнымі першымі гатункамі. Збор і здача бавоўны прадаўжаюцца.

Сакратар ЦК КП(б)Таджыкістана ШАДУНЦ.
Старшыня ЦВК Таджыкскай ССР ШОТЭМОР.
Старшыня СНК Таджыкскай ССР РАХІМБАЕЎ.

Чавусы, калгас імя Сталіна—Вайценкову Паўлу

Ваша перамога ў рабоце на ільнотрапальнай машыне Антопава паказвае ўмелае скарыстанне машыны і высокае яе асваенне вамі. Тое, што за 10 гадзін работы вы натрапалі 10 цэнтнераў высокай якасці ільноваласна, ставіць вас у рады стаханаўцаў БССР. ЦК КП(б)Б спадзяецца, што Вы і ў далейшым будзеце ў перадавых радах лепшых майстроў соцыялістычнай сельскагаспадарчай вытворчасці.

Загадчык сельскагаспадарчага аддзела ЦК КП(б)Б КАРТУКОЎ.

ПЕРШАЯ ТРАКТАРЫСТКА-ТЫСЯЧНІЦА

Трактарыстка Расонскай МТС Савельева Марыя выканала ўзятае абавязацельства і да 19 кастрычніка гэтага года трактарам «ХТЗ» апрацавала 1000 гектараў глебы. Якасць работы прызнана добрай.

Дырэктар МТС АСТАПЕНКА.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

Становішча на франтах

ЛОНДАН, 21 кастрычніка (БЕЛТА). Згодна паведамлення англійскага друку, урадавыя войскі атрымалі 20-га кастрычніка значную перамогу над іспанскімі мяцежнікамі на захад ад Аранхуэса. У рэзультаце атакі рэспубліканцы прымусілі мяцежнікаў адступіць на 11 з лішнім кілометраў к Оліасу (на таледскай дарозе). Газеты адзначаюць выключную мужнасць і дысцыплінаванасць байцоў урадавых войск, якія прымалі ўдзел у атацы.

Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, мяцежнікі занялі іспанскі востраў Фернандо По ля ўзбярэжжа Нігерыі (Афрыка).

Аб становішчы ў Овіедо ў англійскі друк паступаюць супярэчлівыя весткі. Газета «Таймс» піша, што ў Овіедо прадаўжаюцца жорсткія баі.

У зводцы іспанскага ваеннага міністэрства гаворыцца, што супроць калоны мяцежнікаў, якая ідзе на Овіедо, урадавыя часці вядуць буйны бой. Гераічныя астурыйскія гарнякі наносяць мяцежнікам вялікі ўшчэрб.

У гэтай-жа зводцы ад 20-га кастрычніка паведамляецца, што ў раёне Тахо шэсць буйных калон рэспубліканскіх войск пачалі моцную атаку. Мяцежнікі адступілі, панёсшы вялікія страты. На арагонскім фронце рэспубліканскія самалёты безупынна бамбардыруюць пазіцыі мяцежнікаў у раёне Тардыенты.

„Насельніцтва Мадрыда поўна рашучасці абараняць горад“

ЛОНДАН, 21 кастрычніка. (БЕЛТА). Іспанскі міністр замежных спраў Дэль Вайо звярнуўся да англійскага нацыянальнага совета працы (аб'яднаны совет трэд-юніёнаў і лейбарысцкай партыі) з тэлеграмай, у якой гаворыцца, што «у гэты рашаючы для Іспаніі і для Еўропы момант, калі вораг не ўласнай сілай, але выключна зброяй, прывезенай з-за граніцы, накіроўвае сваю атаку на Мадрыд, іспанскі народ вітае ўсіх тых рабочых і свабодных людзей Англіі, якія, кіруемыя пачуццём справядлівасці, маюць намер выступіць супроць жудаснасці стварыўшагася становішча».

Далей у тэлеграме ўказваецца, што нават 15-га кастрычніка мяцежнікі атрымалі ў Кадыксе ад сваіх замежных саюзнікаў новы груз зброі, «як быццам дагавор аб неўмяшанні і камітэт па кантролю за захаванне гэтага дагавору не існавалі».

«Мадрыд не падзе, — піша далей Дэль Вайо, — бо мадрыдскія працоўныя і ўсё насельніцтва Мадрыда поўны рашучасці абараняць горад. Толькі з-за гэтага парушэння дагавору аб неўмяшанні ваенныя дзеянні зацягваюцца і кроў у Іспаніі парaнейшаму льецца».

НОТА ІСПАНСКАГА УРАДА АБ ПАРУШЭННІ ПАГАДНЕННЯ АБ НЕЎМЯШАННІ У СПРАВЫ ІСПАНІІ

ЛОНДАН, 20 кастрычніка (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, іспанскі пасол у Лондане сёння ўвечары ўручыў англійскаму міністэрству замежных спраў ноту, якая пацвярджае парушэнне пагаднення аб неўмяшанні ў справы Іспаніі. Думаюць, — піша агенцтва Рэйтэр,—што ў ноце пералічан рад канкрэтных фактаў, у тым ліку наступныя:

1. 15-га кастрычніка ў Кадыксе была выгружана вялікая колькасць танкаў і сотня агнямётаў, дастаўленых з Італіі.

2. 17-га кастрычніка ў Алхесірасе германскі мінаносец выгрузіў зянітныя гарматы.

Герынг—гаспадарчы дыктатар Германіі

Новы крок да ажыццяўлення гітлераўскага плана падрыхтоўкі вайны

БЕРЛІН, 20 кастрычніка. (БЕЛТА). Па распараджэнню Гітлера прускаму прэм'еру і германскаму міністру авіяцыі Герынгу даручана ўзначаліць правядзенне так званай «чатырохгодкі», агалошанай на з'ездзе фашысцкай партыі ў Нюрэнбергу. З гэтага часу ўсе дзяржаўныя ўстановы і арганізацыі фашысцкай партыі, у тым ліку і вышэйшыя дзяржаўныя органы падначалены Герынгу ў пытаннях, датычных ажыццяўлення «чатырохгодкі», г. зн. «сыравіннай незалежнасці» Германіі.

Гэта распараджэнне мае важнае значэнне, паколькі ў руках Герынга, надзеленага асобымі поўнамоцтвамі, сканцэнтроўваецца практычнае кіраўніцтва ўсімі рашаючымі галінамі народнай гаспадаркі. Тым самым кіруючая роля ў вузлавых гаспадарчых пытаннях адводзіцца ваенным колам.

Трэба напомніць, што яшчэ у красавіку Герынг быў назначан упаўнаважаным па пытаннях размеркавання сыравіны і валюты. З расшырэннем яго поўнамоцтваў на ўсе рашаючыя галіны гаспадаркі Герынг становіцца фактычным гаспадарчым дыктатарам Германіі.

**

ВЕНА, 20 кастрычніка. (БЕЛТА). Назначэнне Герынга кіраўніком правядзення «чатырохгодкі» лічыцца ў палітычных колах паказальнікам рашэння германскіх фашыстаў фарсаваць мілітарызацыю ўсёй гаспадаркі Германіі, а таксама сведчаннем надзвычайна ўзросшых труднасцей, на якія натыкаецца ажыццяўленне гітлераўскага плана падрыхтоўкі вайны.

Спаак аб палітыцы Бельгіі

БРУСЕЛЬ. (БЕЛТА). Сход федэрацыі бельгійскай сацыялістычнай партыі аднадушна прыняў рэзалюцыю, якая вітае гераічных барацьбітоў Іспаніі, патрабуе разрыву дагавору аб неўмяшанні ў справы Іспаніі і неадкладнага зняцця забароны на пастаўкі ўзбраення рэспубліканскім войскам Іспаніі.

Рэзалюцыя пацвярджае вернасць прынцыпам народнага фронта і адзінства рабочага класа і абяцае падтрыманне ўраду ў яго барацьбе супроць рэксістаў (бельгійскія фашысты). У рэзалюцыі адзначаецца таксама, што бельгійскія сацыялісты застануцца вернымі прынцыпам калектыўнай безапаснасці і ўзаемнай дапамогі. Выступіўшы на сходзе міністр замежных спраў Спаак заявіў, што Бельгія не збіраецца пакінуць Лігу нацый, ці адмовіцца ад сваіх абавязацельстваў і што ён ніколі не гаварыў аб нейтралітэце, які быў-бы несумяшчальным з ідэяй Лігі нацый.

«Мы застанемся вернымі прынцыпу калектыўнай безапаснасці і ўзаемнай дапамогі, — указаў Спаак,—аднак, мы лічым немагчымым прыняць гэтыя ідэі, як адзіную аснову нашай знешняй палітыкі». Бельгійскі міністр спаслаўся ў сувязі з гэтым на Абісінію, якая «разлічвала на тое, што яна будзе выратавана, базіруючы сваю абарону на палітыцы калектыўнай безапаснасці». У заключэнне Спаак заявіў: «Мы толькі ўказалі тэндэнцыі, на падставе якіх павінен быць заключан новы заходні пакт, закліканы замяніць лакарнскі дагавор».

Масавыя арышты ў Партугаліі

ЛОНДАН. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Лісабона, сотні партугальскіх рабочых, абвінавачаных ў спачуванні да комуністаў у сувязі з нядаўнім паўстаннем на партугальскіх караблях, сасланы ў калоніі для крымінальных злачынцаў. Адначасова ў Партугаліі адбываюцца аблавы і арышты падазраваемых у спачуванні комуністам. Маракі, якія прымалі ўдзел у паўстанні, прыгавораны да 15 і 20 гадоў турмы.

ПОСПЕХІ КОМПАРТЫІ НА ДАДАТКОВЫХ ВЫБАРАХ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ. (ТАСС). У Савіньі-сюр-Орж (дэпартамент Сены і Уазы) на дадатковых муніцыпальных выбарах выбраны чатыры комуністычныя кандыдаты, сабраўшыя 1.477 галасоў супроць 1.421 голаса, паданага за кандыдатаў рэакцыйных партый. У Аль (дэпартамент Гар) комуністычны кандыдат, выбраны членам генеральнага совета дэпартамента, атрымаў 2.430 галасоў, сацыялістычны кандыдат атрымаў 1.473 галасы і кандыдат рэакцыянераў — 400 галасоў.

**

ПАРЫЖ. (ТАСС). У Сен-Дэні (дэпартамент Сены) 18 кастрычніка адбыліся выбары выканаўчай камісіі міжпрофсаюзнага камітэта. Спіс, прадстаўлены аб'яднаннем профсаюзаў Парыжскага раёна, сабраў 5.134 галасы з агульнай колькасці 5.380 паданых галасоў. Спіс, выстаўлены рэнегатам-фашыстам Дорыо, атрымаў 3 галасы. Газеты «Юманітэ» і «Попюлер» падкрэсліваюць сакрушальнае паражэнне Дорыо.

Выбары ў нарвежскі стортынг

ОСЛО, 20 красавіка. (БЕЛТА). Учора ў Нарвегіі адбыліся выбары ў стортынг (парламент). Гэтыя выбары павінны былі вырашыць пытанне, ці атрымае нарвежская рабочая партыя большасць у стортынгу, ці большасць астанецца за буржуазнымі партыямі.

Як указвае нарвежскае тэлеграфнае агенцтва, удзел выбаршчыкаў у выбарах быў асабліва актыўным. Згодна папярэдніх вестак лік галасоў, паданых за нарвежскую рабочую партыю, павялічыўся, прыкладна, на 25 проц. у параўнанні з мінулымі выбарамі (у кастрычніку 1933 г.) і адначасова лік галасоў, паданых за ўсе буржуазныя партыі, таксама павялічыўся на 10 проц.

Згодна папярэдніх даных, рабочай партыі, як відаць, не ўдалося заваяваць большасці ў стортынгу. У новым складзе стортынга рабочая партыя будзе мець, мабыць, 70, або 71 месца (да гэтага часу было 69 месц), кансерватары — 36 месц (да гэтага часу 30), лібералы — 23 месцы (да гэтага часу 24), аграрыі — 18 месц (да гэтага часу 23) і астатнія партыі — 2 ці 3 месцы (да гэтага часу 4).

Моцнае паражэнне пацярпелі на выбарах фашысцкая партыя «нацыянальнага яднання» (партыя Квіслінга) і поўфашысцкая «свабодамыслячая народная партыя».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

ВАРШАВА. Згодна паведамлення друку, суд у Дубно (Валынскае ваяводства) прыгаварыў 10 чалавек, абвінавачваемых у прыналежнасці да компартыі, да 10 год турмы кожнага.

ШАНХАЙ. (БЕЛТА). Апублікован зварот 250 прафесароў і прамыслоўцаў Шанхая да нанкінскага ўрада з патрабаваннем адпору новым агрэсіўным дзеянням Японіі.

ЛОНДАН. (БЕЛТА). 19 кастрычніка ў Рыме брытанскаму паслу ўручан адказ італьянскага ўрада на англійскую ноту аб скліканні канферэнцыі лакарнскіх дзяржаў.

Як паведамляе газета «Таймс», італьянская нота «не больш пэўна, чым апошняя германская нота».

ПАРЫЖ. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас, судовы следчы прад'явіў Жану Рэно, кіраўніку «нацыянальнай карпаратыўнай партыі», абвінавачванне ў тым, што ён аднавіў пад гэтай шыльдай распушчаную фашысцкую арганізацыю «салідарытэ франсэз» («французская салідарнасць»).

Паводле слоў агенцтва, улады забаранілі намечаны на 19 кастрычніка сход аграрнай фашысцкай арганізацыі, лідэрам якой з'яўляецца Доржэр.

ЛОНДАН. (БЕЛТА). Згодна паведамлення берлінскага карэспандэнта газеты «Ньюс кронікл», высланыя з Бразіліі і гвалтоўна пасаджаныя на адпраўляўшыйся ў Гамбург параход палітэмігранткі—жонка Прэстэса і жонка былога комуністычнага дэпутата рэйхстага Эверта—зараз пасаджаны ў турму ў Берліне.

Берлінская паліцыя і міністэрства прапаганды адмовіліся зрабіць якую-небудзь заяву аб арышце гэтых палітэмігрантак.

Кацярына Фёдараўна МІНІНА, звеннявая калгаса «Май», Чачэрскага раёна. На ўчастку свайго звяна яна дабілася ўраджаю 13 цэнтнераў высокаякаснага валакна з гектара.

ШМАТСЯМЕЙНЫЯ МАЦЕРЫ НА ПРЫЁМЕ У тав. ГАЛАДЗЕДА

21 кастрычніка 1936 года старшыня Совета Народных Камісараў Беларускай ССР тав. Галадзед М. М. прыняў шматсямейных мацярэй: работніцу соўгаса «Вішнеўка» Менскага раёна тав. Варановіч Веру Сямёнаўну, калгасніцу арцелі «Прагрэс» Уздзенскага раёна т. Махнач Ксеню Іванаўну і калгасніцу арцелі «Ўдарнік» Заслаўскага раёна Душчынскую Домну Клеменцеўну.

На прыёме прысутнічалі: народны камісар унутраных спраў БССР т. Леплеўскі І. М., намеснік народнага камісара фінансаў БССР т. Матусевіч М. М. і намеснік народнага камісара аховы здароўя БССР т. Нейштат.

Тав. Галадзед напомніў мацерам пра мінулае цяжкае жыццё беларускіх рабочых і сялян. У царскія часы, — гаворыць тав. Галадзед,— беларускі рабочы, беларускі селянін жылі ў надзвычайна цяжкіх пакутных умовах. Як вядома, у дарэвалюцыйнай Беларусі большая частка лепшых зямель належала багацейшым памешчыкам, графам і князям, фабрыкі і заводы належалі капіталістам. Кастрычніцкая рэвалюцыя, праведзеная пад кіраўніцтвам тт. Леніна і Сталіна адабрала зямлю ў памешчыкаў, фабрыкі і заводы ў капіталістаў. І вось цяпер усе землі перададзены калгасам на вечнае карыстанне.

У нашых калгасах, — гаворыць тав. Галадзед, — ёсць сталінскі калгасны статут. У гэтым статуце клопаты аб жанчыне, аб жанчыне-мацеры асабліва ярка выражаны.

Тав. Галадзед падрабязна спыняецца на жыцці жанчын работніц і сялянак у капіталістычных дзяржавах, дзе жанчыны пазбаўлены элементарных правоў чалавека і дзе яны бязлітасна эксплаатуюцца.

Тав. Галадзед таксама падрабязна расказвае аб тых вялікіх клопатах, якія праяўлялі і праяўляюць наша партыя і ўрад і асабліва наш правадыр і настаўнік таварыш Сталін да працоўных жанчын у Совецкім Саюзе. Совецкі Саюз з'яўляецца адзінай краінай ва ўсім свеце, дзе жанчына карыстаецца ўсімі правамі нароўні з мужчынай, — гаворыць тав. Галадзед.

Расказваючы аб шчаслівым жыцці рабочых і сялян у СССР, тав. Галадзед знаёміць мацярэй з совецкім заканадаўствам у абарону жанчыны і асабліва ярка спыняецца на законе аб дапамозе шматсямейным мацерам.

Тав. Галадзед прыступае да ўручэння грошай мацерам. Уручаючы дзяржаўную дапамогу, тав. Галадзед гаворыць: «За ўсё гэта, таварышы, мы павінны сказаць вялікае дзякуй таварышу Сталіну, які так клапоціцца аб усіх і асабліва аб вас, мацерах».

Махнач — мацеры адзінаццаці дзяцей тав. Галадзед уручае 9 тыс. руб., Душчынскай — мацеры дзесяці дзяцей — 6 тыс. руб. і Варановіч — мацеры васьмі дзяцей — 4 тыс. руб.

Усе мацеры так расчулены ўвагай партыі і ўрада і гутаркай з тав. Галадзедам, што ад хвалявання не знаходзяць слоў удзячнасці.

Махнач заяўляе — «Многа гаварыць я не магу, хачу толькі сказаць, каб доўга, доўга жыў таварыш Сталін, які так клапоціцца аб нас».

«Мы таксама, — гаворыць Душчынская і Варановіч, — жадаем многа год жыць таварышу Сталіну».

Мацеры дзякуюць партыю і ўрад за дзяржаўную дапамогу і таварыша Галадзеда за цёплую гутарку з імі.

Тав. Галадзед жадае здароўя мацерам і іх дзецям і жадае, каб дзеці вучыліся і працавалі на карысць нашай вялікай радзімы.

Гутарка цягнецца яшчэ доўга. Тав. Галадзед цікавіцца жыццём кожнай мацеры, кожным яе сынам і дачкой, дзе працуюць, дзе вучацца, ці пісьменныя самі мацеры. Таварышы Махнач, Варановіч, Душчынская даюць абяцанне тав. Галадзеду, што яны адначасова з работай па выхаванню і догляду дзяцей абавязкова ліквідуюць сваю непісьменнасць і праз 4 — 6 месяцаў, добра вывучыўшыся грамаце, сваёй рукой напішуць пісьмы таварышу Сталіну з выражэннем падзякі яму за бацькоўскія клопаты аб людзях. (БЕЛТА).

Ушанаванне Якуба Коласа ў Маскве

20 кастрычніка ў Маскве, у Доме совецкіх пісьменнікаў, адбыўся вечар, прысвечаны 30-годдзю літаратурнай дзейнасці народнага паэта Беларусі Якуба Коласа. Віцаць юбіляра сабралася старая гвардыя большэвіцкай паэзіі і пісьменніцкі маладняк. У прэзідыуме схода, прысвечанага юбілею Якуба Коласа — Владзімір Стаўскі, Дзем'ян Бедны, народны паэт Беларусі Янка Купала, сакратар саюза совецкіх пісьменнікаў ордэнаносец Гасем Лахуці, Александр Безыменскі, Міхаіл Галодны, Семён Кірсанаў, Міхаіл Ісакоўскі, Віктар Гусеў, Алексей Суркоў.

Віцаць юбіляра прыйшлі сакратар совета нацыянальнасцей ЦВК СССР тав. Хацкевіч, прадстаўнікі беларускага ўрада — намеснік старшыні Соўнаркома Беларусі тав. Любовіч і пастаянны прадстаўнік беларускага ўрада пры ЦВК СССР тав. Ластоўскі.

Сход адкрыў адказны сакратар саюза совецкіх пісьменнікаў Владзімір Стаўскі.

Горача віталі юбіляра старэйшы майстар пролетарскай паэзіі Дзем'ян Бедны і ордэнаносны паэт Гасем Лахуці.

З дакладам аб творчасці і творчым шляху Якуба Коласа выступіў А. Суркоў.

Гарачымі вершамі вітаў Якуба Коласа яго бліжэйшы саратнік народны паэт Беларусі Янка Купала.

Гэты вечар інтэрнацыянальнай дружбы народаў нашай радзімы паказаў, як глыбока ўвайшлі ў народ песні і вершы Якуба Коласа.

Вечар закончыўся чытаннем вершаў Якуба Коласа, перакладзеных на мовы народаў нашага Саюза.

СПЫНІЦЬ ФАШЫСЦКУЮ ІНТЭРВЕНЦЫЮ Ў ІСПАНІІ

Да падзей у Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: медыцынскія сёстры Чырвонага крыжа ўрадавых войск на цэнтральным фронце. (СФ).

ПРАКЛЯЦЦЕ ФАШЫСТАМ!

ПУХАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). Па ўсіх прадпрыемствах і калгасах Пухавіцкага раёна праводзяцца сходы і мітынгі, прысвечаныя падзеям у Іспаніі. Працоўныя раёна аднадушна вітаюць заяву савецкага прадстаўніка міжнароднаму камітэту ў Лондане і далучаюцца да голасу рабочых маскоўскага завода «Масцяжарт».

На сходзе калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Асоавіяхім» выступіў калгаснік тав. **Васкабовіч**:

— Мне добра памятаецца 1920—1921 гг., калі сусветная контррэвалюцыя прабавала задушыць нашу маладую савецкую рэспубліку. Гэта не ўдалося. Працоўныя ўсіх краін былі салідарны з намі. Я вітаю рашучую заяву прадстаўніка СССР тав. Кагана. Уношу прапанову адлічыць адзін працадзень у карысць іспанскага народу.

Прапанова т. Васкабовіча аднагалосна ўхвалена ўсімі калгаснікамі.

З вялікім уздымам прайшоў мітынг працоўных пасёлка Мар'іна-Горка. Яны таксама аднадушна далучыліся да голасу маскоўскіх рабочых і адлічылі ў фонд дапамогі іспанскаму народу адзін процант з свайго заработку. У сваёй рэзалюцыі ўдзельнікі мітынгу пішуць:

— З вялікім хваляваннем мы сочым за гераічнай барацьбой іспанскага народу з крывавым фашызмам, носьбітам мракабесся, магільшчыкам культурных заваяванняў усяго чалавецтва.

... Нас радуе, што нашы браты па класу—працоўныя Іспаніі—так гераічна, так смела і так адважна абараняюць сваю свабоду, сваю дэмакратычную рэспубліку. Мы ўпэўнены, што гераічны іспанскі народ пераможа. Ён мае падтрыманне працоўных усяго свету.

Праклянце прэзрэным гадам, інтэрвентам, дапаможнікам і натхніцелям мяцежнікаў — фашыстам Германіі, Італіі і Партугаліі.

В. АСТРОЎСКІ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ ГЕРАІЧНЫ ІСПАНСКІ НАРОД!

Калектыў рабочых, служачых і інжынерна - тэхнічных работнікаў Наркамзема БССР, заслухаўшы на сваім сходзе паведамленне аб падзеях у Іспаніі і аб заяве прадстаўніка СССР т. Кагана старшыні камітэта па пытаннях неўмяшання ў справы Іспаніі—цалкам і поўнасцю падтрымлівае палітыку нашага ўрада.

Мы перадаем наша брацкае прывітанне гераічнаму іспанскаму народу, які адстойвае сваю свабоду і незалежнасць, змагаючыся з азвярэлымі бандамі фашысцкіх мяцежнікаў.

Мы ўпэўнены, што перамога будзе за байцамі народнага фронта Іспаніі.

Няхай жыве гераічны іспанскі народ! Няхай жыве наш любімы, наш родны вялікі **Сталін**.

НАША ПАТРАБАВАННЕ

МАГІЛЕЎ. На трубаліцейным заводзе адбыўся мітынг рабочых і служачых, прысвечаны падзеям у Іспаніі.

У сваім выступленні рабочы Кавалёў сказаў:

— Фашысты ідуць на Мадрыд. Але мы ўпэўнены, што рэспубліканскі Мадрыд з'явіцца магілай фашызма.

Наша патрабаванне — прэч фашысцкія лапы ад рэспубліканскай Іспаніі!

Усе прысутныя на мітынгу аднагалосна прынялі пастанову адлічаць штомесячна ў фонд дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі 1 процант месячнай заработнай платы.

Такія-ж мітынгі адбыліся на станцыі Магілеў, на скурзаводзе імя Сталіна і інш. прадпрыемствах горада.

Д. ПЕРЦОЎСКІ.

АД ШЧЫРАГА СЭРЦА

ПЕТРЫКАЎ. Калгаснікі сельгасарцелі **«Новы шлях»**, Скрыгалаўскага сельсовета, на сваім мітынгу заявілі:

«Мы ўпэўнены ў канчатковай перамозе працоўных Іспаніі над фашысцкімі бандытамі. Мы ад шчырага сэрца адлічваем у карысць працоўных Іспаніі па аднаму працадню кожны».

Аналагічныя рашэнні вынесены ў калгасах імя Варашылава і імя Кірава.

Штодзенна ў аддзяленне Дзяржбанка паступаюць сотні рублёў ад калгаснікаў, настаўнікаў, дзяцей. Калгас «Чырвоны Маяк» унёс 130 рублёў, вучні петрыкаўскай школы сабралі 110 рублёў.

Днямі двое дзяцей-дашкольнікаў, Урацкія Дора і Поля, ідучы ў дзіцячы сад, прынеслі ў рэдакцыю раённай газеты сваю капілку, у якой аказалася 2 руб. 50 кап. Дзеці збіралі гэтыя грошы на набыццё цацак. Дзеці просяць пераслаць гэтыя грошы іспанскім дзецям, бацькі якіх змагаюцца за свабоду.

Усяго па раёну паступіла у фонд дапамогі 7.535 рублёў.

(БЕЛТА).

ДА ПАДЗЕЙ У ІСПАНІІ. НА ЗДЫМКУ: загатоўка цёплых кофтаў і верхняй вопраткі для байцоў урадавай арміі. (СФ).

У ФОНД БРАЦКАЙ ДАПАМОГІ

Выхаванцы дзіцячага дома імя ЦК ЛКСМБ (Гомель) унеслі ў карысць дзяцей Іспаніі 100 руб., выручаных за продаж вырабаў сваёй сталярнай майстэрні. Служачыя дзіцячага дома адлічылі аднадзённы заработак.

Калектыў настаўнікаў і вучняў першай мсціслаўскай сярэдняй школы ўнеслі ў фонд брацкай дапамогі дзецям і жанчынам рэспубліканскай Іспаніі 424 руб. 51 кап.

Сілаві драмгуртка калгаса «Чырвоны араты», Лельчыцкага раёна, былі пастаўлены дзве п'есы. Выручаныя грошы ў суме 242 руб. унесены ў фонд дапамогі іспанскім жанчынам і дзецям.

Працаўнікі райсаюза і райзага (Бешанковічы) адлічылі ў фонд дапамогі маці і дзецям іспанскіх герояў аднадзённы заработак.

Члены бальніцкай шаефскай арцелі «Чырвоны кастрычнік» унеслі ў фонд дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі 132 руб.

Калектыў работнікаў тэатра рускай драмы Малдаўскай АССР разам з рабочымі калгаснага тэатра арганізавалі спектакль у фонд дапамогі жанчынам і дзецям рэспубліканскай Іспаніі. Увесь збор у суме 700 руб. пераведзен у Дзяржбанк.

... Мы, працоўныя свабоднай краіны Саветаў, не забываем сваіх братоў і сясцёр па класу, якія гераічна змагаюцца супроць крывавага фашызма, — так пішуць у сваёй рэзалюцыі рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі саўгаса «Камунар», Парафіянаўскага раёна. Яны адлічылі ў фонд дапамогі жанчынам і дзецям Іспаніі 108 р.

ЗАКІНУТЫ ЎЧАСТАК ПАРТЫЙНАЙ РАБОТЫ

16 кастрычніка ў Мозыры адбыўся раённы сход спачуваючых. Ён паказаў, што ў большасці пярвічныя партарганізацыі са спачуваючымі як належыць не працуюць. Аб гэтым сведчыць тое, што на сход замест 120 чалавек з'явілася не больш паловы спачуваючых.

У сваіх выступленнях на сходзе спачуваючыя гаварылі аб тым, што з імі ніякай работы не праводзяць. Нават вывучэнне праграмы і статута партыі не ўсюды арганізавана.

Пры пярвічнай партарганізацыі саўгаса «Слабада» група спачуваючых існуе даўно. Тры месяцы таму назад інструктар раённага камітэта партыі тав. Кірыенка пачаў праводзіць з імі палітзаняткі, але ён хутка паехаў на курсы. І вось ужо чацверты месяц як са спачуваючымі ніхто не займаецца.

Такое-ж становішча і ў пярвічных партыйных арганізацыях завода «Пралетарый». і на фабрыцы «Профінтэрн».

Спачуваючых не ўцягваюць у практычную партыйна-масавую і грамадскую работу. На заводзе «Пралетарый» з 23 спачуваючых партыйныя даручэнні маюць толькі 3 чалавекі. Астатнія прадастаўлены самі сабе. Таму не выпадкова, што спачуваючыя Таўкачоў, Кумі-ла і іншыя зусім адарваліся ад партыйнай арганізацыі і нават не наведваюць заняткі палітгуртка.

Зусім не разгорнута работа са спачуваючымі на заводзе «Чырвоны Кастрычнік». Там пра іх зусім забылі. Партыйных даручэнняў ім ніякіх не даюць. Больш таго партыйны камітэт завода наогул не ведае сваіх спачуваючых.

Няўменне і нежаданне глыбока вывучаць людзей прывяло да таго, што ў рады спачуваючых на заводзе пралезлі не праверэныя людзі. У той час, калі дзесяткі сапраўдных адданых справе соцыялізму людзей засталіся па-за ўвагай партыйнай арганізацыі.

У асобных пярвічных партарганізацыях толькі пасля апублікавання пісьма ЦК ВКП(б) «Аб аднаўленні прыёму ў партыю» спахваціліся, што са спачуваючымі неабходна весці работу. Пачалі складаць кампанейскія планы з такім разлікам, каб вывучэнне праграмы і статута партыі скончыць да першага лістапада.

Усе гэтыя факты гавораць аб тым, што неаднаразовыя ўказанні ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б аб рабоце са спачуваючымі Мазырскім райкомам ажыццяўляюцца слаба.

ФРАЛОЎ.

ШТОДЗЕННА ПАЛЯПШАЦЬ КІНОАБСЛУГОЎВАННЕ КАЛГАСНАЙ ВЁСКІ

Полацкая акруга мае 53 кінопрокпі, з іх 7 гукавых стацыянарных установак, 5 гукавых аўтаперасовак, 6 клубных і 3 школьныя ўстаноўкі, 32 нямыя перасоўкі. Кіно становіцца самай неабходнай патрэбнасцю соцыялістычнай вёскі, культурна растучых калгаснікаў.

У параўнанні з мінулым годам у раёнах Полацкай акругі палепшылася кінаабслугоўванне. Рад кіномеханікаў у час дэманстрацыі фільма растлумачвае яго змест. Многія кіномеханікі выпускаюць светавыя газеты на матэрыяле калгасаў, арганізуюць музычнае афармленне фільма. Лепшы стаханавец кінаабслугоўвання кіномеханік нямой перасоўкі Ветрынскага раёна тав. Гаўрыльчык дае замест 22 планавых 59 пастановак у месяц. Але такіх работнікаў яшчэ мала.

Праведзеная з 30 верасня па 2 кастрычніка нарада кіномеханікаў акругі ўскрыла вялікія недахопы ў галіне кінаабслугоўвання калгаснай вёскі. Многія кіномеханікі (Вадакоў, Шупаль, Бумага, Пашута і інш.) часта зрываюць сеансы, не абслугоўваюць поўнасцю насельніцтва свайго маршрута, няберажна адносяцца да кінаапаратуры. Палітычны і культурны ўзровень кіномеханікаў нізкі, а аддзелы нарасветы і комсамольскія арганізацыі не арганізуюць іх вучобы.

На нарадзе ўскрыта зусім ганебнае кіраўніцтва работай па кінаабслугоўванню з боку віцебскай базы. Былі выпадкі, калі кіномеханікі прастойвалі месяц з-за непрысылкі дробязных запасных часцей.

55 удзельнікаў нарады звярнуліся з пісьмом да ўсіх кіномеханікаў вясковай сеткі БССР, у якім абавязваюцца арганізаваць па нямой кіносетцы не менш 25 кіносеансаў у месяц, а па гукавой — не менш 30 на аднаго кіномеханіка, добра падрыхтоўвацца да сеансаў, выпускаць з рэдкалегіямі калгасных насценгазет светавыя газеты па матэрыялу таго калгаса, дзе дэманструецца фільм. Да 1 студзеня 1937 года кіномеханікі абавязаліся здаць экзамен па тэхмінімуму, наведваць гурткі па павышэнню свайго палітычнага і агульнаасветнага ўзроўню.

Кіномеханікі Полаччыны выклікалі ўсіх кіномеханікаў БССР разгарнуць у гонар усесаюзнага і ўсебеларускага з'ездаў Саветаў соцыялістычнае спаборніцтва на лепшае кінаабслугоўванне насельніцтва.

ПЕРАМОГА КАЦЯРЫНЫ МІНІНАЙ

Будучы на ўсебеларускай нарадзе перадавікоў ільнаводства, звеннявая калгаса «Май», Чачэрскага раёна, **Кацярына Фёдараўна Мініна** ўзяла на сябе абавязацельства — даць са свайго ўчастка не менш 10 цэнтнераў ільноваланна з гектара.

Прыехаўшы з нарады, тав. Мініна разгарнула настойлівую барацьбу за высокі ўраджай ільну. Ранняй вясной адведзены звяну ўчастак зямлі ў 1,35 гектара, які быў падняты на зябліва, забаранавалі баронамі «Зіг-заг» і ўгноілі 3 цэнтнерамі калійнай солі на гектар.

20 красавіка на ўчастак вывезлі па 20 тон торфагноевага кампосту і па 2 цэнтнеры курынага памёту на гектар. Усё гэта было заарана на 18 сантыметраў глыбіні. Пасля глебу прабаранавалі ў 2 сляды і 26 красавіка пасеялі лён з разліку 140 кілограмаў насення на гектар. Насенне задзелалі ў тры сляды.

Усходы ільну з'явіліся 1 мая, а 12 мая быў да 5 градусаў мароз. Пашкоджаным усходам была зроблена падкормка сухім попелам, з разліку 1,5 цэнтнеры на гектар, а праз 10 дзён — растворыным на вадзе курыным памётам. Пасля гэтага лён хутка пачаў расці.

Кожны дзень тав. Мініна пільна сачыла за пасевамі. Як толькі з'яўлялася пустазелле яна яго зараз-жа знішчала.

Дзякуючы клапатліваму догляду, лён вырас густы і высокі. Пасля апрацоўкі аказалася, што Кацярына Фёдараўна Мініна атрымала са свайго ўчастка 13 цэнтнераў валакна з гектара. 6 кілограмаў ільноваланна здана нумарам 26, астатняе — 18—20 нумарам. З усёй плошчы калгас «Май» атрымаў у сярэднім па 6 цэнтнераў валакна з гектара 16—17 нумарам.

У сваёй тэлеграме на імя сакратара ЦК КП(б)Б **тав. Гікало** звеннявая Мініна запэўняе партыю і ўрад, што яна прыкладзе ўсе сілы, каб у будучым годзе яе калгас атрымаў куды большы ўраджай ільну чым сёлета.

КАЙКАЎ.

10 ЦЭНТНЕРАЎ ЗА ЗМЕНУ

Для апрацоўкі ільну калгас імя Сталіна, Хацкаўскага сельсовета, **Чавускага** раёна, набыў ільнотрапальную машыну Антонава. Першыя дні работы выпрацоўка на машыне не перавышала 2,5 цэнтнераў ільноваланна за адну змену тропкі.

Мы паставілі перад сабой задачу — дабіцца высокай вытворчасці, большай нормы выпрацоўкі на машыне Антонава.

З трапальшчыцамі і машыністам Вайцэнковым была праведзена кароткая вытворчая нарада, абмеркавана рад практычных мерапрыемстваў з мэтай ліквідацыі ўсё-ж яшчэ меўшыхся дэфектаў. Калгаснікі рашылі назаўтра дабіцца не менш 7 цэнтнераў валакна ў змену.

Быў абвешчан стаханаўскі дзень. У выніку, 3 кастрычніка ў 6 гадзін раніцы людзі былі ўжо на пункце. Рыхтаваліся да пуску машыны. Падвозілася траста, рыхтавалі жмені. Роўна ў 7 гадзін машына пушчана на трэцюю хуткасць.

Суцэльным патокам траста пайшла па транспарцёру. Кожны ведаў сваю работу, усе любаваліся выхадам высокаякаснага ільноваланна. За 7 гадзін работы натрапалі 6 цэнтнераў валакна 20—24 нумарам. Работа спынілася. Нехапіла трасты.

7 кастрычніка праўленне калгаса абвясціла другі стаханаўскі дзень па тропцы ільноваланна на машыне Антонава. Мэта — не менш 10 цэнтнераў у змену. Загадзя было дана распараджэнне ўсім брыгадзірам падрыхтаваць неабмежаваную колькасць трасты і падвесці яе да машыны.

Скончылі работу ў 10 гадзін 30 мінут. Узважылі натрапанае валакно — аказалася, што натрапалі 1.001 кілограм за 10 гадзін работы. Натрапанае валакно прынята 20—24 нумарам.

Пры трапальнай машыне Антонава працавала 8 чалавек. **Сладкова Фядося** прымала мятыя жмені ад мялкі і падавала **Вайцэнкову Васілю**, які падаваў у транспарцёр. **Жучкова Ганна і Пузікава Мар'я** сартавалі трасту і падрыхтоўвалі жмені. **Ціханенкава Агаф'я і Власенкава Мар'я** прымалі і сартавалі адыходы з-пад трапалкі. **Трыўшанкова Мар'я** прымала тропанае валакно. **Халяўкіна Васіліса**, сартавала і вязала жмені. **Вайцэнкоў Павел**, як машыніст, наглядаў за ўсёй машынай і, у выпадку затрымкі машыны, на хаду выпраўляў усе недахопы.

Няма ніякага сумнення, што на машыне Антонава можна дабіцца значна большых вынікаў. Патрэбна толькі, каб праца людзей, якія абслугоўваюць машыну, была арганізавана дасканала.

Участковы аграном **ВАСІЛЬКОЎ.**

НЕАДКЛАДНА ЎБРАЦЬ І ЗАМАЧЫЦЬ КАНОПЛІ

Ураджай канаплі ў гэтым годзе значна вышэйшы, чым у 1935 годзе. Калгас «Совецкая Беларусь», Камарынскага раёна, атрымаў па 7,1 цэнтнераў валакна з гектара, калгас «Чырвоны Будаўнік» таго-ж раёна з плошчы 30 гектараў атрымаў па 5 цэнтнераў пяньні, не лічачы пасконі, а брыгада тав. Вераб'я атрымала з кожнага гектара па 11,1 цэнтнераў валакна.

Аднак не ва ўсіх раёнах уборка канапель закончана, а кожны дзень спазнення з уборкай прыносіць вялікія страты насення і валакна. Замочка пасконі і канаплі павінна праводзіцца адразу пасля ачосу пасконі і абмалоту канаплі. Па ходзе ўборкі паскоць трэба было ўжо даўно вымачыць, пераапрацаваць і здаць прадукцыю дзяржаве, што дало-б больш 50 проц. выканання плану загатовак. Між тым, на сёнешні дзень Клімавіцкі, Карм янскі, Крупскі, Свяцілавіцкі раёны да гэтай работы амаль не прыступілі.

Канапля з'яўляецца крыніцай павышэння даходнасці працадня калгаснікаў. Прыёмка ў гэтым годзе пасконі ў лік дагавароў па кантрактацыі нараўне з мацёркай дае магчымасць павялічыць колькасць валакна, здаваемага з прэміяльнымі надбаўкамі.

Поспех пеньказагатовак рашаецца неадкладнай замочкай прадукцыі. На працягу кастрычніка-лістапада ўся траста павінна была быць пераапрацавана. Кожны дзень адцяжкі з замочкай стварае пагрозу, што траста застанецца пад лёдам.

В. ЯРАНЦОЎ.

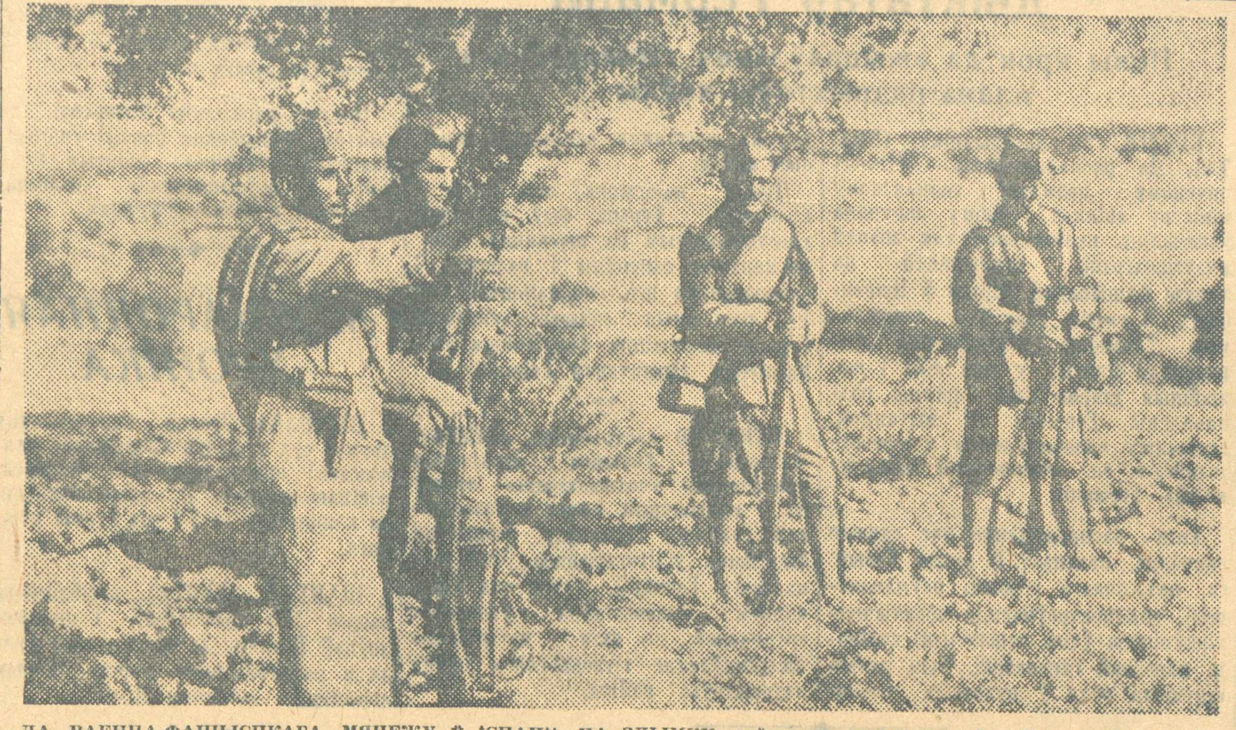

ДА ВАЕННА-ФАШЫСЦКАГА МЯЦЕЖУ Ў ІСПАНІІ. НА ЗДЫМКУ: лейтэнант урадавых войск Педро Моліна паказвае байцам шлях, па якому яны павінны рухацца на намечаную пазіцыю. (СФ).

А. МАРАБІНІ

ГЕРАІЗМ ІСПАНСКАГА НАРОДУ

(Па старонках газет)

Рабочыя, сяляне, працоўная інтэлігенцыя — велізарная большасць вялікага іспанскага народу злілася ў адзіным гераічным парыве, у адзіным няўхільным імкненні адстаяць сваю свабоду, раздавіць фашысцкую гадзіну. Іспанскі народ ведае, што паражэнне для яго азначае фашысцкае падняволенне, ён выступае ў сваёй рэволюцыйнай барацьбе як неадрыўная частка ўсяго працоўнага чалавецтва, змагаючагася супроць крывавага фашызма. Таму ён з непахіснай мужнасцю ўласнымі грудзьмі адбівае націск фашысцкіх банд. Яго не страшаць жорсткія катаванні, расстрэлы, забойствы, якімі фашысты спрабуюць запужаць усіх, якія становяцца ім упоперак дарогі.

Высокі гераізм праяўляюць байцы народнай міліцыі, часам ледзь не голымі рукамі адбіваючыя націск узброенага да зубоў праціўніка з яго ўдасканаленай ваеннай тэхнікай, якой забяспечылі мяцежнікаў іх германскія, італьянскія і партугальскія саюзнікі.

Горад Малага быў выратаван ад захвату фашыстамі дзякуючы гераізму аднаго байца рабочай міліцыі, які за гэта паплаціўся жыццём. Вось што расказвае аб гэтым ваенны карэспандэнт газеты «Джустыцыя э Ліберта»: «Мяцежны афіцэр загадаў свайму атраду спешна заняць будынак мытні і порт. Салдаты, якія не ведалі аб тым, што гэта азначае пачатак фашысцкага паўстання, рыхтаваліся выканаць загад. Тады баец рабочай міліцыі, разгадаўшы здрадніцкі замысел афіцэра, устаў перад салдатамі, падняў кулак і крыкнуў: «Няхай жыве рэспубліка!». Афіцэр выхваціў рэвольвер і застрэліў яго. Але гэта забойства паслужыла сігналам да народнага абурэння, і фашысцкі мяцеж у Малазе быў адхілен».

Карэспандэнт газеты «Грыдо дэль Папало», якая выходзіць у Парыжы, расказвае наступны факт. У вёску Гвадарана прыносяць байца, раненага ў грудзі. Ледзь толькі ён пачынае ясна разважаць аб прайшоўшым, як зараз-жа адмаўляецца ад лячэння і патрабуе, каб яго ізноў адправілі на фронт. Сяржант, якому гранатай пакалечыла далонь, таксама не хоча пакідаць фронта. Адной здаровай рукой ён падносіць байцам патроны.

Газета «Джустыцыя э Ліберта» расказвае аб тым, як памёр баец-комуніст:

«Адзін з комуністычных лідэраў быў захвачан у Вера дэ Бідасос. Яго перавозяць у Памплону. Суд спешна прысуджае яго да смяротнай кары. Звяртаючыся да салдат, якія павінны яго расстраляць, бясстрашны баец гаворыць:

— Я прысуджаны да смяротнай кары. Дайце мне выкурыць апошнюю папяроску.

Атрымаўшы папяроску, ён спакойна раскурвае яе.

— Што вы хочаце яшчэ сказаць? — запытваюць у яго.

— Няхай жыве народны фронт!— адказвае ён.

— Агонь!

Так гіне герой».

***

Іспанская моладзь на кожным кроку паказвае ўзоры выключнага гераізму. Вось што піша з Барселоны ў падпольную газету «Уніта» адзін італьянскі комсамолец:

«Для таго, каб адправіцца на фронт, неабходна дасягнуць 18 год. Аднак кожны дзень у казармы з'яўляюцца бацькі, шукаючыя сыноў і дачок, якія хаця яшчэ не дасягнулі гэтага ўзросту, але пайшлі з дому з тым, каб адправіцца на фронт. Учора ў казармы з'явіўся рабочы год 35—40 з пятнаццацігадовым сынам. Як выключэнне, хлопчыка прынялі. Я гаварыў з ім. Усе яго думкі заняты тым, як-бы хутчэй трапіць на фронт. Я, жартуючы, спытаў, ці не баіцца ён памерці. Ён адказаў: «Я хачу быць свабодным, я знаю, што свабоду трэба завяяваць упартай барацьбой. Я не баюся нічога».

Тая-ж газета піша пра смерць комсамольца Матэа Радрыгеса, які змагаўся супроць полчышчаў генерала Мола. «Будучы смяртэльна раненым вінтовачнай куляй, ён крыкнуў сваім таварышам, якія хацелі яму дапамагчы:

— Мая работа закончылася. Вы, таварышы, павінны яе працягваць. Няхай жыве народная Іспанія!

Другі прыклад выключнай мужнасці меў месца ў Мадрыдзе ў першыя дні барацьбы. Аб ім расказвае італьянец у пісьме да сваіх сваякоў. Гэта пісьмо надрукавана ў газеце «Уніта» (№ 10). Вось урывак з яго: «У адной мадрыдскай гасцініцы мяцежнікі выставілі ў вокны людзей с паднятымі рукамі. Гэта былі заложнікі, якіх мяцежнікі прымушалі стаяць у такім становішчы пад страхам смерці. Мяцежнікі карысталіся імі як прыкрыццём, з-за якога абстрэльвалі рабочую міліцыю. Нападаўшыя разгублена пераглядваліся. Яны пазналі ў заложніках сваіх таварышоў і не адважваліся страляць. Тады заложнікі закрычалі:

— Страляйце, сябры, страляйце. Ворагі хаваюцца за намі».

***

Адной з найбольш характэрных асаблівасцей грамадзянскай вайны ў Іспаніі з'яўляецца масавы ўдзел у ёй працоўных жанчын і дзяўчат, якія змагаюцца супроць фашыстаў разам з мужчынамі. Газета «Нуова Аванты» піша, што сярод барацьбітоў супроць фашызма жанчыны сустракаюцца не адзінкамі, а прадстаўляюць сабой значную праслойку, складаючы часам цэлыя жаночыя батальёны. Газета «Уніта» піша: «Жанчыны і слухаць не хочуць аб тым, каб несці дапаможную службу. Жанчына лічыць сябе зняважанай, калі ёй даручаць работу сядзелкі, абслугоўваемага персаналу або якую-небудзь справу, звязаную з прабываннем у тылу».

Рад газет, у тым ліку «Грыдо дэль Папало», прыводзяць прыклады гераізму, які праяўляюць жанчыны. «У Сан-Себасцьяне галоўная казарма знаходзілася ў руках мяцежнікаў. Рабочая міліцыя ўпарта старалася адбіць гэты важнейшы стратэгічны пункт. Пасля трохгадзіннага бою фашысты паднялі белы сцяг. Некалькі байцоў рабочай міліцыі сталі адкрыта падыходзіць да казармы. Калі яны прыблізіліся на 50 метраў, на іх абрушыўся цэлы шквал кулямётнага агню, і ўсе яны былі перабіты. Гэты факт адбыўся на вачах усяго нападаючага атрада рабочай міліцыі, у якім было многа жанчын. Начальнік атрада выклікаў ахвотнікаў, каб ісці на штурм казармы. 12 жанчын пажадалі ісці на штурм. З іх чацвёра толькі што бачылі, як забілі іх мужоў. Узначалены імі рабочы атрад, пасля ўпартага бою, які цягнуўся гадзіну, заняў казарму, захваціўшы ў палон фашысцкіх бандытаў і вялікую колькасць зброі і боепрыпасаў».

Газета «Політыка» прыводзіць падрабязнасці гераічнага самаахвяравання рэспубліканскага лётчыка. «Тры трохматорныя самалёты мяцежнікаў бамбардыравалі Талаверу і Санта-Олалью. У гэты час туды прыляцеў на старэнькім знішчальніку рэспубліканскі лётчык Феліче Уртубі. За ім следам паявіліся тры навейшыя заграглічныя быстраходныя знішчальнікі мяцежнікаў. Не гледзячы на яўную няроўнасць сіл, лётчык Уртубі прыняў бой, але, убачыўшы, што пры вядзенні бою звычайным спосабам яго паражэнне непазбежна, ён памкнуўся да аднаго з непрыяцельскіх самалётаў і ўдарыў яго сваёй машынай. Адбылася жахлівая сутычка, і абодва самалёты паляцелі на зямлю, ахопленыя полымем. Труп лётчыка Уртубі знайшлі абгарэлым».

Загінуты герой раней быў сяржантам авіяцыі. Мяцежнікі даручылі яму даставіць самалёт з Мелільі ў Бургос, прыставіўшы да яго для назірання афіцэра з Замежнага легіёна. У дарозе лётчык застрэліў свайго канваіра і прызямліўся на ўрадавым аэрадроме Куатро Віентос з тым, каб аддаць свае сілы на служэнне рэспубліцы.

***

Ва многіх сельскіх цэнтрах Іспаніі стварыліся сялянска-батрацкія, па свайму складу рэволюцыйныя камітэты, якія падтрымліваюць законны ўрад рэспублікі. Вакол іх групуюцца сялянскія атрады, праяўляючыя выключную адданасць справе рэспублікі.

Рад газет расказвае аб выпадку, калі селянін, які выкрыў тайны фашысцкі аэрадром, прайшоў пешы 200 кілометраў да Мадрыда, паведаміў аб гэтым і, паляцеўшы на ўрадавым бамбардыроўшчыку ў якасці наглядальніка, змог указаць дакладнае месцазнаходжанне тайнага аэрадрома. У рэзультаце паветранай бамбардыроўкі тры з стаяўшых там чатырох самалётаў былі знішчаны.

Некалькі сот італьянскіх антыфашыстаў, натхнёныя пачуццём брацкай салідарнасці з іспанскім народам, змаглі прыняць удзел у барацьбе супроць іспанскага фашызма, падтрымліваемага Гітлерам і Мусаліні. У Іспаніі сфармавана некалькі баявых калон, якія палкам складаюцца з італьянцаў. Адна з гэтых калон змагаецца на фронце пад Уэскай, пад камандай італьянца Раселі. Гэты храбры афіцэр, які знаходзіўся да гэтага часу ў эміграцыі ва Францыі, быў ранен, але ўсё-ж не пакінуў фронта. Гэта калона творыць цуды храбрасці. У адной з нядаўных боек 120 італьянцаў паспяхова вытрымалі націск 700 фашыстаў, узброеных навейшай зброяй. Пра подвігі гэтай горсткі храбрацоў напісана спецыяльным ваенным карэспандэнтам і надрукавана шмат артыкулаў у радзе французскіх, бельгійскіх і швейцарскіх газет. Вось некалькі прыкладаў з іх.

Смяртэльна ранены баец Анжэлоні сказаў таварышам, якія спяшаліся да яго на дапамогу: «Не турбуйцеся па мне, я адчуваю, што ранен смяртэльна. Лепш паклапаціцеся аб тым, каго можна выратаваць, а галоўнае — не агаляйце фронт».

Другі смяртэльна ранены баец, комуніст Барберыс, паміраючы, крыкнуў: «Няхай жыве рэспубліка!».

***

Рэволюцыі нараджаюць герояў. Народ, поўны несакрушальнай волі да барацьбы за свабоду, за чалавечыя ўмовы жыцця, за звяржэнне эксплаататарскага іга, высоўвае з свайго асяроддзя тысячы і дзесяткі тысяч мужных, самаадданых людзей, якія не шкадуюць уласнага жыцця ў барацьбе за народную справу. Гэты велізарнейшы гераізм, пры цвёрдым кіраўніцтве ўрада народнага фронта, пры суровай рэволюцыйнай дысцыпліне і высокай арганізаванасці — залог разгрому фашысцкіх мяцежнікаў і таржаства свабоднай дэмакратычнай Іспаніі.

ПРАВЯРАЕМ ВЫКАНАННЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ДАГАВОРУ ТРОХ ГАРАДОЎ

ГОМЕЛЬСКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ У БАРАЦЬБЕ ЗА ПЯРШЫНСТВА

— У чэрвені быў заключан дагавор на сацыялістычнае спаборніцтва паміж стаханаўцамі, інжынерна-тэхнічнымі работнікамі, партыйнымі, комсамольскімі, профсаюзнымі і гаспадарчымі арганізацыямі прадпрыемстваў Менска, Гомеля, Віцебска. Умовы спаборніцтва: датэрміновае выкананне гадавога плана, шырокае ўкараненне стаханаўскіх метадаў работы, поўнае асваенне новых норм, паляпшэнне якасці прадукцыі.—«Звязда», як арбітр спаборніцтва, зараз арганізавала ўзаемную праверку дагавору.—Днямі брыгады стаханаўцаў, прадстаўнікі партыйных і гаспадарчых арганізацый Менска і Віцебска праверылі выкананне соцыялістычнага дагавору прадпрыемстваў Гомеля. — Брыгады вывучылі станоўчы вопыт работы гомельскіх прадпрыемстваў з тым, каб перадаць яго ўсім фабрыкам і заводам Беларусі і адначасова выявілі рад буйных недахопаў у рабоце асобных прадпрыемстваў. На нарадах каманднага складу прадпрыемстваў, на сходах стаханаўцаў, ударнікаў, рабочых члены брыгады дзяліліся вопытам сваёй работы, указвалі на заўважаныя недахопы. —Праверка соцдагавору, абмен вопытам паслужаць яшчэ больш шырокаму разгортванню соцыялістычнага спаборніцтва паміж трыма буйнейшымі гарадамі нашай ордэнаноснай БССР, яшчэ большаму росту стаханаўскага руху і ўдарніцтва.

У цэнтры Гомеля, яго ўскраінах і ваколіцах шырокай густой сеткай размясціліся гіганты—фабрыкі і заводы. Шклозавод імя Сталіна, дрэваапрацоўчы камбінат імя Гікало, тлушчакамбінат імя Галадзеда, Гомсельмаш. Гэта толькі частка прадпрыемстваў, народжаных першай і другой пяцігодкамі.

Сэрца радуецца, гледзячы на гэтыя выдатныя палацы соцыялістычнай працы. У прасторных светлых будынках сталінскія пітомцы—стаханаўцы, ударнікі, камандзіры вытворчасці—авалодваюць новай тэхнікай, культурай працы. Натхнёныя вялікім **Сталіным**, сусветна-гістарычным дакументам — сталінскай Канстытуцыяй, рабочыя калектывы Гомельшчыны пад кіраўніцтвам сваіх партыйных арганізацый упарта змагаюцца за пяршынства ў спаборніцтве трох гарадоў, за баявую большэвіцкую сустрэчу XIX гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі і надзвычайных з'ездаў Советаў.

ЗА БАГАЦЦЕ ТАВАРАЎ

Гомельская прамысловасць займае адно з перадавых месц ва ўсёй прамысловасці ордэнаноснай БССР. Свой дзевяцімесячны план яна выканала на 106,1 проц. Усяго выпушчана прадукцыі на 155.073,9 тыс. рублёў, што перавышае мінулагоднюю выпрацоўку на 35 з лішнім мільёнаў рублёў (не ўключаючы промкааперацыю, якая выканала свой дзевяцімесячны план на 104,7 проц.).

Такія прадпрыемствы, як Гомсельмаш, шклозавод імя Сталіна, запалкавая фабрыка «Візувій», завод «Рухавік рэволюцыі», швэйная фабрыка «Комінтэрн», абутковая фабрыка «Праца» сістэматычна выконваюць і перавыконваюць промфінплан.

Гомельскія прадпрыемствы асвоілі выпуск найскладанейшых машын, якія раней ўвозіліся з-за граніцы. Завод «Пролетарый» імя Кірава, напрыклад, выпускае такія варштаты, як прадольна-стругальныя, «шэпінгі», малыя калоўскія варштаты, англійскія падаючыя молаты, даўбёжныя варштаты і т. д.

Дасканалыя ўзоры барацьбы за промфінплан паказвае рабочы калектыў шклозавода імя Сталіна.

Закончыўшы другі квартал з недавыкананнем плана на 1,3 проц., завод распачаў велізарную работу па ўзняццю прадукцыйнасці працы, выкананню і перавыкананню плана трэцяга квартала. У цэхах і брыгадах шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на лепшае выкананне сваіх вытворчых заданняў. Ініцыятары стаханаўскага руху обермайстры тт. Панкоў, Махненка, Маменка, Прахно, Насонаў сваім асабістым прыкладам пацягнулі за сабой брыгады і цэхі на заваяванне вытворчых перамог.

Ярка выразілася барацьба за план у час апошняга стаханаўскага двухдэкадніка. Адбартаўшчыца т. Іванова перайшла на абслугоўванне двух машын «Фурко». Яе прыкладу паследвалі адбартаўшчыцы Машнова і Феакцістава. З кожным днём рос выпуск шкла, павышалася прадукцыйнасць. Брыгада обермайстра т. Насонава давяла выкананне свайго вытворчага задання па выцяжцы на 120,5 проц. і па рэзцы на 114,6 проц., прычым, брыгадай поўнасцю захавана гатунковасць. Выпуск першага гатунку складае 26,1 (план 20) проц. і другога гатунку 45,8 (план 40) проц.

Падобныя ўзоры работы паказалі і рад другіх брыгад. У выніку план 3-га кварталу быў выканан на 108,2 проц. За 8 месяцаў гэтага года завод даў прыбытку дзяржаве 1400 тыс. рублёў замест запланаванага гадавога прыбытку ў 1220 тыс. рублёў. Да канца года рабочы калектыў абавязаўся даць дадатковы прыбытак у суме 800 тыс. рублёў.

Бліскучую ініцыятыву праявілі начальнік саставнога цэха т. Калежка і старшы шклавар т. Вайцэхоўскі па пераходу на новую шыхту. Доўгі час у шкляной прамысловасці лічылася магчымым прымяненне ў шыхце не больш 10 проц. сульфату. Галоўным матэрыялам у шыхце з'яўляецца сода. Тт. Калежка і Вайцэхоўскі склалі шыхту пры 50 проц. соды і 50 проц. сульфату. Гэтым самым заменена найкаштоўная востраддэфіцытная сода. Якасць прадукцыі ад новага складу ніколькі не знізілася.

Сістэматычна перавыконвае колькасныя паказальнікі плана варштатабудаўнічы завод «Пролетарый» імя Кірава. 9-месячны план завод выканаў датэрмінова 26 верасня на 101,1 проц. У гэтым велізарную ролю адыгралі вытворчыя нарады, на якіх выяўляліся тормазы і цэхавыя непаладкі, абменьваліся вопытам, выпрацоўваліся канкрэтныя мерапрыемствы па далейшаму павышэнню прадукцыйнасці працы.

Асаблівай увагі заслугоўвае спаборніцтва майстроў завода «Пролетарый» імя Кірава.

Майстры ліцейнага цэха Васільеў і Адамовіч у выніку спаборніцтва дабіліся значнага паляпшэння якасці фармоўкі насосаў і дэталей да даўбежнага варштата. Брак па ліцейнаму цэху ад 16 проц. даведзен да 8,2 проц.

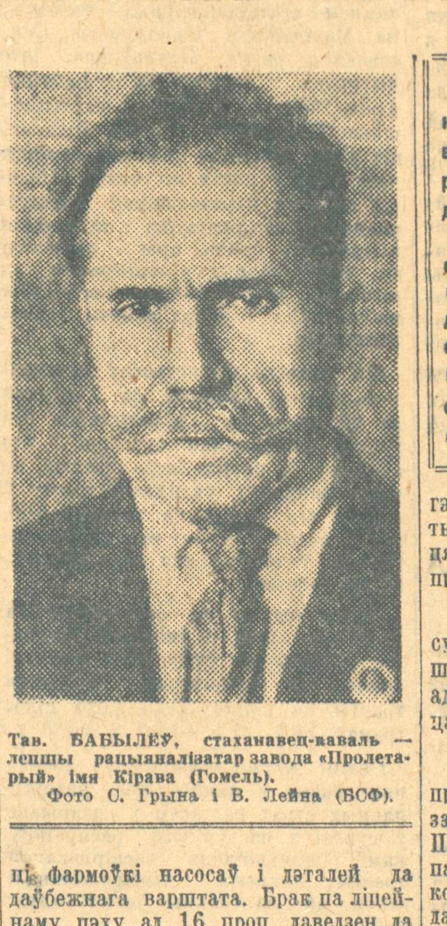

Тав. БАБЫЛЁЎ, стаханавец-каваль — лепшы рацыяналізатар завода «Пролетарый» імя Кірава (Гомель).
Фото С. Грына і В. Лейна (БСФ).

У ліцейным цэху шырока прымяняецца таксама шэфства кваліфікаваных рабочых і майстроў над менш кваліфікаванымі. Майстар тав. Адамацкі навучыў рабочага тав. Сачкоўскага стаханаўскім метадам работы; у выніку апошні, раней не выконваўшы новыя нормы, зараз іх перавыконвае і займае ганаровае месца ў радах стаханаўцаў. Майстры Васільеў, Громаў і іншыя вучаць працаваць па-стаханаўску рабочых тт. Масленка і Вольнага.

Поспехі гомельскай прамысловасці ў выкананні колькасных паказальнікаў плана маглі-б быць яшчэ большымі. Рад прадпрыемстваў — тлушчакамбінат імя Галадзеда, фанерны завод, цагельны завод № 3 і інш.—застаюцца даўжнікамі дзяржаве, не выконваюць сваіх элементарных абавязкаў, ганебна правальваюць промфінплан.

Тлушчакамбінат імя Галадзеда абсталяваны па апошняму слову тэхнікі. Яго вытворчая магутнасць вялікая. За год ён мае магчымасць выпусціць 10 тыс. тон маргарыну, 30 тысяч тон мыла і 20 тыс. тон саламасы. План-жа дан камбінату яўна заніжаны: 6000 тон мыла і 5000 тон саламасы. Аднак нават і гэты заніжаны план зрываецца. За 9 месяцаў гадавы план выканаў ўсяго толькі на 45,7 проц. Дасканалае абсталяванне злачынна не скарыстоўваецца. Прастой завода дасягае надзвычайных размераў. Мылаварны завод на працягу 9 месяцаў прастаяў 95 дзён. Маргарынавы завод за гэты-ж час прастаяў 67 дзён. Пачынаючы з 1 кастрычніка камбінат зусім спыніў работу.

Зусім не зразумела, чаму Галоўмаргарын і ўпаўнаркамхарчпром па БССР т. Крылоў да гэтага часу не прынялі ніякіх мер для поўнага скарыстання магутнасці камбіната, на будаўніцтва якога дзяржавай затрачана звыш 10 мільёнаў рублёў.

ВЫПУСКАЦЬ ПРАДУКЦЫЮ ТОЛЬКІ ВЫСОКАЙ ЯКАСЦІ

Адным з цэнтральных пунктаў соцдагавору трох гарадоў з'яўляецца пункт аб якасці прадукцыі. Як ідзе справа з выкананнем гэтага асноўнага паказальніка промфінплана па прадпрыемствах Гомеля?

На шклозаводзе імя Сталіна выконваецца заданне па гатунковасці і ключнасці шкла. У сярэднім прадукцыя першага гатунку складае 21,7 проц. замест 20 проц. па плану. Прадукцыя другога гатунку не перавышае запланаваных 40 проц. Ключнасць замест 2,8 па плану фактычна складае 3 проц.

Канферэнцыя па якасці, узмацненне бракеражу і кантролю, спаборніцтва брыгад за паляпшэнне якасці сваёй прадукцыі, брыгадныя, цэхавыя і агульназаводскія вытворчыя нарады, стварэнне грамадскай думкі вакол канкрэтных віноўнікаў — усё гэта адносіцца да ліку канкрэтных мерапрыемстваў, якія садзейнічаюць павышэнню якасці прадукцыі.

Куды горшая справа з ліквідацыяй унутрызаводскага браку—біцця. Біццё прадукцыі нават у час стаханаўскага двухдэкадніка складала 23 проц. замест прадугледжаных планам 20 проц. Гэта значыць, што за час двухдэкадніка пайшло ў біццё лішніх 17 тыс. квадратных метраў шкла.

У сучасны момант завод уключыўся ў правядзенне стаханаўскага месячніка. І рабочы калектыў завода, яго перадавая частка — стаханаўцы і ўдарнікі—вядуць штодзенную ўпартую барацьбу на вытворчасці з біццём шкла. Заводскія арганізацыі з гэтай мэтай праводзяць рад практычных мерапрыемстваў, пры ажыццяўленні якіх намнога знізіцца процант біцця.

Да ліку прадпрыемстваў, якія сур'ёзна вядуць барацьбу за павышэнне якасці прадукцыі, неабходна аднесці і абутковую фабрыку «Праца».

Дрэнная справа з якасцю прадукцыі на варштатабудаўнічым заводзе «Пролетарый» імя Кірава. Па ліцейнаму цэху ў верасні брак па раду адказных дэталей да станкоў (даўбяк, эксцэнтрыкі, салазкі) дасягаюць асабліва вялікіх размераў — ад 40 да 83 процантаў. Кіраўнікі цэхаў і завода супакойваюцца сярэднімі лічбамі, якія, па іх думцы, не перавышаюць запланаваных, і не вывучаюць прычыны браку кожнай дэталі ў паасобку. Не лепш і па механічнаму цэху.

На заводзе «Пролетарый» імя Кірава робяць вялікі брак у той час, як ёсць добрае абсталяванне. Варта пашырыць вопыт завода па ачыстцы фармовачнага састава. Начальнік ліцейнага цэха тав. Драбкін вынайшоў машыну зусім нескладанай канструкцыі, якая дае вялікі эфект у паляпшэнні якасці фармовачнай сумесі, а значыць і ліцця.

Гомсельмаш за 9 месяцаў гэтага года атрымаў на сваю прадукцыю 26 рэкламацый. Машыны «Клейтон № 5» і «Трыумф» выпрацоўваюцца з сырога дрэва. Цэлы рад дэфектаў ёсць і ў сіласарэзцы «Універсалка».

Кіраўнікі камбіната «Спартак» лічаць, што становішча з якасцю прадукцыі ў іх даволі добрае. Яны хваляцца тым, што фабрыка атрымала прэмію (маніфікацыю) ў суме 31227 руб. Але фабрыка заплаціла 31400 руб. рафікацыі (штрафу за дрэнную прадукцыю). 85 тон рознай прадукцыі дрэннай якасці за 1936 г. было вернута камбінату назад «Кандзіцерзбытам». За адзін толькі верасень вернута 20 тон. Па кандзіцерскай групе за 9 месяцаў было 298,7 тон браку і адыходу. Вядома, што ніякай падставы няма лічыць становішча з якасцю прадукцыі здавальняючым.

За апошні перыяд часу, пад кіраўніцтвам гаркома партыі, у Гомелі разгарнулася велізарная работа па паляпшэнню якасці прадукцыі.

Асабліва заслугоўваюць ўвагі праводзімыя па ўсіх прадпрыемствах канферэнцыі па якасці, у рабоце якіх прымаюць удзел стаханаўцы, інжынерна-тэхнічныя работнікі і гандлёвыя арганізацыі. На гэтых канферэнцыях, якія працягваюцца ў радзе выпадкаў па 2—3 дні, папулярызуюцца метады работы выдатнікаў, выяўляюцца прычыны браку і тут-жа вызначаюцца канкрэтныя мерапрыемствы, неабходныя для паляпшэння якасці прадукцыі і пашырэння асартыменту.

Перад фабрычна-заводскімі канферэнцыямі адбываліся цэхавыя і брыгадныя нарады. На заводзе «Пролетарый» імя Кірава падрыхтоўка да канферэнцыі працягвалася 3 тыдні. На брыгадных вытворчых нарадах былі ўнесены 143 рабочыя прапановы. Шматтыражка «Чырвоная ваганка» выступіла з радам матэрыялаў, прысвечаных якасці прадукцыі. Яна падняла пытанне аб арганізацыі цэнтральнай заточачнай перабудовы аддзела тэхнічнага кантролю. Прапанова шматтыражкі рэалізавана. Канферэнцыя на заводзе імя Кірава прайшла вельмі дзелавіта. Быў намечаны рад практычных мерапрыемстваў па далейшаму павышэнню якасці прадукцыі.

На Гомсельмашы перад заводскай канферэнцыяй разгарнулася барацьба з бракаробствам. Для гэтага былі ўнесены змены ў тэхналагічны працэс. З'явіліся дошкі браку, аперацыйныя бюлетэні, сігнальныя комсамольскія пасты.

Слёсар Глыбоўскі зрабіў нядобраякасную шпонку «Клейтон». У цэху быў вывешан спецыяльны плакат з указаннем віноўніка браку. Глыбоўскі вывучыў прычыну браку і зараз выпускае высокаякасныя дэталі.

З-за безадказнасці брыгадзіра па выпуску маятнікавых піл—Барсукова—1000 дэталей аказаліся на 20 мм. скарочанымі і пагэтаму былі скарыстаны не па прызначэнню. На прадпрыемстве арганізавалі грамадскі суд над бракаробам. Суд паслужыў вялікім мабілізуючым фактарам у барацьбе за высокую якасць.

Усёй работай па правядзенню фабрычна-заводскіх канферэнцый аператыўна кіруе гарадскі камітэт партыі.

Гарком своечасова папярэдзіў кіраўнікоў прадпрыемстваў недапушчаць парадкасці ў рабоце канферэнцый, спалучаць падрыхтоўку і правядзенне іх з практычнай барацьбой за выпуск высокаякасных тавараў. Бюро гаркома партыі адмяніла скліканне канферэнцый па якасці на шклозаводзе імя Сталіна, на тлушчакамбінаце імя т. Галадзеда і Гомсельмашы, дзе кіраўніцтва прадпрыемстваў не па-сур'ёзнаму аднеслася да падрыхтоўкі іх. Канферэнцыі на гэтых прадпрыемствах былі перанесены на больш позні час.

Каб дабіцца максімальнага эфекту ад праводзімых канферэнцый, гарком партыі абавязаў кіраўнікоў прадпрыемстваў аператыўна, без затрымак ажыццяўляць прымаемыя на канферэнцыях пастановы.

Тав. А. Н. ДОСАВА — стаханаўка гомельскай шчацiннай фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік». Новыя нормы тав. Досава выконвае на 150 проц.
Фото С. Грына і В. Лейна (БСФ)

23 кастрычніка будзе праводзіцца агульнагарадская канферэнцыя па якасці. Больш тысячы дэлегатаў-стаханаўцаў, ударнікаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў і гаспадарнікаў падвядуць вынікі практычнага ажыццяўлення рашэнняў фабрычна-заводскіх канферэнцый і вызначаць далейшыя практычныя задачы гомельскіх прадпрыемстваў у барацьбе за высокую якасць выпускаемай прадукцыі.

За верасень бюро гаркома слухала справаздачы аб барацьбе за якасць прадукцыі трох прадпрыемстваў: трыкатажнай фабрыкі «8 сакавіка», швэйнай «Комінтэрн» і хлебакамбіната. Гарком таксама склікаў дзве спецыяльныя нарады кіраўнікоў прадпрыемстваў, стаханаўцаў і прадстаўнікоў гандлёвых арганізацый па пытанню аб якасці прадукцыі. 18 брыгад былі пасланы на прадпрыемствы для вывучэння прычын браку і практычнай дапамогі ў яго ліквідацыі.

У барацьбу за высокую якасць прадукцыі ўключыўся ўвесь нізавы друк. Па ўсіх прадпрыемствах выпускаюцца спецыяльныя нумары насценгазет, прысвечаныя фабрычна-заводскім канферэнцыям з шырокай крытыкай бракаробства. Газета «Палеская праўда» з нумара ў нумар асвятляе работу заводскіх канферэнцый і ход падрыхтоўкі да гарадской канферэнцыі па якасці.

ТЭХНІЧНАЯ ВУЧОБА

Значэнне тэхнічнай вучобы зусім зразумела. Яно непарыўна звязана з поўным асваеннем складанай тэхнікі і паляпшэннем якасці прадукцыі.

Нядрэнна пастаўлена тэхнічная вучоба на шклозаводзе імя Сталіна. У гэтым годзе павінна прайсці тэхмінімум 950 вытворчых рабочых. 509 чалавек ужо здалі экзамен, а 668 — наведваюць заняткі. Тэхмінімумам павышанага тыпу павінна быць ахоплена 225 чалавек, фактычна-ж тут вучыцца таксама значна больш. Пры заводзе працуе стаханаўская школа на 170 чалавек. Апрача таго ёсць курсы па павышэнню кваліфікацыі інжынерна-тэхнічнага і адміністрацыйнага персанала, дзе вучыцца 59 чалавек. З 5 лепшымі стаханаўцамі праводзіцца індывідуальная вучоба.

Значнаму ахопу рабочых спрыяе добрая якасць выкладання і правільнае камплектаванне. Выкладаюць 22 высокакваліфікаваныя інжынеры і 12 тэхнікаў. Слухачы разбіты па групах адпаведна іх узроўню ведаў. Заняткі адбываюцца ў добра абсталяваным тэхнічным габінеце, дзе ёсць наглядныя дапаможнікі. Палова навучальнага часу аддаецца практычнаму паказу ў цэхах завода тэхналагічнага працэсу. Большасць скончыўшых курс вучобы здалі экзамен на «выдатна» і «добра». Заводскія арганізацыі заахвочваюць паспяховасць у вучобе. 200 стаханаўцаў вучобы прэміяваны на суму 5500 руб. Кіраўнікі завода і цэхаў штодзенна займаюцца пытаннямі вучобы, сочаць за наведваннем і паспяховасцю кожнага паасобнага рабочага.

Але не ўсе яшчэ прадпрыемствы могуць пахваліцца такімі вынікамі. На Гомсельмашы, на заводзе «Пролетарый» імя Кірава, на камбінаце «Спартак» ахоп і наведванне заняткаў нізкія. Каб апраўдаць сваю бяздзейнасць, кіраўнікі гэтых прадпрыемстваў імкнуцца абвінаваціць рабочых у тым, што яны, быццам, не хочуць вучыцца. Гэта яўная выдумка. Трэба было толькі кіраўнікам пагаварыць з рабочымі і яны-б пераканаліся ў адваротным.

На камбінаце «Спартак» 480 рабочых павінны наведваць тэхвучобу 2-й ступені, а наведвае толькі 280 чал. Нават і гэта невялікая колькасць рабочых неакуратна прыходзіць на заняткі. Мы гутарылі з радам рабочых. Высветлілася, што яны гараць жаданнем павышаць свой узровень тэхнічных ведаў, але для гэтага не створаны спрыяючыя ўмовы.

Некаторыя работніцы ўказвалі на няправільны падбор складу слухачоў: у адным гуртку і малаграматныя і людзі, якія маюць сярэднюю адукацыю. Безумоўна, малаграматным цяжка паспяваць у такім гуртку, і гэта, натуральна, выклікае адсеў.

Тав. Д. М. ІГУМЕНАЎ — обермайстар-стаханавец шклозавода імя Сталіна.
Фото С. Грына і В. Лейна (БСФ).

Аднак усе гэтыя «дробязі», якія рашаюць поспех арганізацыі тэхнічнай вучобы, не цікавяць кіраўнікоў камбіната, у прыватнасці дырэктара Карасіка і старшыню фабкома Марголіна. Яны лічаць больш выгодным збіраць агульнафабрычныя сходы рабочых, ставіць пытанне аб тэхвучобе «ў сусветным маштабе», чым вывучаць і знішчаць канкрэтныя прычыны, якія перашкаджаюць кожнаму асобнаму рабочаму наведваць заняткі.

Пры тэхгабінеце горпрафсовета існуе школа вынаходнікаў-стаханаўцаў. Яе наведваюць 32 чалавекі. З завода імя Кірава—т. Каплан і Эйдлін, з фабрыкі. «Спартак»—Мархашоў, аўтамайстэрні—Зэлікман і іншыя. Школа за два гады дасць поўную сярэднюю адукацыю слухачам. Пры тэхгабінеце існуюць таксама тры гурткі замежных моў. Іх наведвае 65 стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Тут-жа 5 раз у месяц адбываецца консультацыя для навучаючыхся завочна стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў.

МНОЖЫЦЬ РАДЫ СТАХАНАЎЦАЎ

На прадпрыемствах Гомеля выраслі сотні, тысячы выдатных людзей — стаханаўцаў; яны штодзенна заваёўваюць новыя вытворчыя поспехі, авалодваюць складанай тэхнікай. Усяго на прадпрыемствах 6673 стаханаўцы. Гэта лічба магла быць і большай, калі-б заводскія арганізацыі яшчэ лепш займаліся штодзенным кіраўніцтвам стаханаўскім рухам. У першую чаргу гэта датычыцца адстаючых прадпрыемстваў, як фабрыка «8 сакавіка», «Спартак» і тлушчакамбінат.

На шклозаводзе імя Сталіна з 2428 рабочых, стаханаўцаў налічваецца 1475 і ўдарнікаў — 500. Апошні 2-дэкаднік даў прырост колькасці стаханаўцаў на 300 чалавек.

Вывучэнне прычын, якія перашкаджаюць працаваць па-стаханаўску, прымацаванне стаханаўцаў да ўдарнікаў, арганізацыя лекцый стаханаўцаў аб сваім вопыце работы, шырокае асвятленне іх метадаў работы ў шматтыражцы — усё гэта спрыяла росту стаханаўскага руху.

У сувязі з падрыхтоўкай да Надзвычайных з'ездаў Советаў і 19 гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі на радзе прадпрыемстваў пачало шырока разгортвацца соцыялістычнае спаборніцтва на выпуск большай колькасці і лепшай якасці прадукцыі. Каваль завода «Пролетарый» імя Кірава тав. Бабылёў А. праз газету «Палеская праўда» выклікаў на спаборніцтва каваля Гомсельмаша Лосева. На тым-жа заводзе па прыкладу Бабылёва зараз пачалося масавае спаборніцтва рабочых. Каваль Палякоў, спаборнічаючы з Бабылёвым, выканаў норму на 200 проц. і абавязаўся перадаць свой вопыт малатабойцу Панкевічу. Фармоўшчык-стаханавец Гачнікаў спаборнічае з фармоўшчыкам Алексеевым. Першы дабіўся выканання нормы на 130 проц. са здачай 50 проц. прадукцыі на «выдатна», а Алексееў выконвае норму на 120 проц. і здае на «выдатна» 40 проц. прадукцыі. Браку ні адзін не мае.

Перадавыя людзі прадпрыемстваў перадаюць свой вопыт работы адстаючым. Токар-стаханавец завода «Пролетарый» імя Кірава тав. Каробка перадаў свой вопыт работы 15 вучням. Зараз усе яны працуюць самастойна і з'яўляюцца стаханаўцамі.

Упарта ідзе барацьба за асваенне новых норм выпрацоўкі. На заводзе імя Кірава толькі 42 чал. (большасць з іх уноўпаступіўшыя) не выконваюць новых норм. Асноўная маса перавыконвае іх.

На фабрыцы «Праца» з 289 вытворчых рабочых, 207 выконваюць новыя нормы да 150 проц.

На шклозаводзе імя Сталіна выконваюць і перавыконваюць нормы 1524 рабочых. Уперадзе ідзе саставны цэх, дзе з 151 чал. выконвае і перавыконвае нормы 141 чал. За час стаханаўскага 2-дэкадніка завод дабіўся асваення тэхнічных норм па трайному і патаўшчонаму шклу.

На камбінаце «Спартак» у 3-х асноўных цэхах (карамельным, мяккашакаладным і бісквітным) з 709 вытворчых рабочых асвоілі нормы толькі 487. Тэхнічны дырэктар тав. Перлін тлумачыць гэта тым, што, нібыта, часу яшчэ прайшло мала з моманту ўвядзення новых норм (1 жніўня), і таму не паспелі асвоіць іх.

Між тым вопыт перадавых людзей, якія перавыконваюць новыя нормы — двухсотніц Муляванцавай, Катэрлі, Рэйнліб і іншых—не папулярызуецца. Кіраўнікі прадпрыемства звальваюць усю віну на аб'ектыўныя прычыны і нічога не робяць для вывучэння сапраўдных прычын і дапамогі кожнаму рабочаму ў асваенні новых норм. Слаба яшчэ ўкараняецца метад маскоўскай завёрткі цукерак (адразу двума шпіцамі).

На «Спартаку» брыгадзіры выконваюць абавязкі падсобнай рабочай сілы. Замест таго, каб займацца інструктажам рабочых, вучыць іх лепш працаваць, брыгадзіры робяць зусім іншае. яны цэлы дзень займаюцца падноскай матэрыялаў.

Дрэнна пастаўлена справа з вучотам і давядзеннем да ведама рабочых іх штодзеннай выпрацоўкі. Брыгады па праверцы соцдагавора 3-х гарадоў толькі на Гомсельмашы і на заводзе імя Сталіна сустрэлі ўзорную пастаноўку гэтай справы. Там вывешваюцца ў цэхах зводкі штодзеннага выканання норм кожным рабочым і яго заработак.

Нядрэнна пастаўлена там і ўнутрызаводскае планаванне паміж цэхамі і брыгадамі. Выходзячы з наліччa рэшткаў матэрыялаў, планавы аддзел дае цэхам месячныя заданні, бяручы пад увагу пры гэтым змяненне асартыменту. Улік поўфабрыкатаў пастаўлены так, што да канца месяца планавы аддзел ведае наяўнасць асобных відаў поўфабрыкатаў. Гэта дае магчымасць рэгуляваць выпуск няскончанай прадукцыі, аблягчае работу адміністрацыйна-тэхнічнага персаналу цэхаў.

Стаханаўцы, ударнікі і ўвесь рабочы калектыў Гомеля старанна рыхтуюцца да баявой сустрэчы надзвычайных з'ездаў Советаў і 19 гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі. У гонар гэтых гістарычных дат яны рыхтуюць краіне падарунак — выпуск прадукцыі звыш плана на 18 мільёнаў рублёў і скончанне гадавога промфінплана да адкрыцця ўсесаюзнага з'езда Советаў.

Натхнёныя сталінскай Канстытуцыяй, рабочыя Гомеля шырока разгарнулі ў сябе на прадпрыемствах соцыялістычнае спаборніцтва на заваяванне новых вытворчых вышынь. Пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі праводзіцца вялікая работа па палепшанню якасці прадукцыі. У большасці прадпрыемстваў адчуваюцца ўжо канкрэтныя вынікі гэтай барацьбы. Але гэта толькі першыя, нязначныя зрухі. Неабходна зараз поўнасцю ажыццявіць пастановы, прынятыя фабрычна-заводскімі канферэнцыямі, поўнасцю скарыстаць той велізарны ўздым, які ёсць на прадпрыемствах, каб узмацніць барацьбу за выпуск большай колькасці і лепшай якасці тавараў.

Гомельская прамысловасць мае ўсе магчымасці ў спаборніцтве трох гарадоў заваяваць пяршынства і да выдатных дат—гадавіны Кастрычніка і з'ездаў Советаў—прыйсці з новымі, яшчэ больш значнымі перамогамі.

Аб'яднаная брыгада па праверцы спаборніцтва трох гарадоў:

ВАСІЛЕЎСКІ (стаханавец менскага завода імя Кірава).
ГАЛАВАЧ (ордэнаносец, сакратар парткома менскага цагельнага завода № 3).
РУБІН (стаханавец менскай фабрыкі імя Кагановіча).
МАТУСЕВІЧ (стаханавец менскага завода «Большэвік»).
КАГАНАЎ (дырэктар менскай фабрыкі імя Крупскай).
ВАСІЛЁНАК (стаханаўка віцебскай фабрыкі «Кім»).
ВАРШАЎЧЫК (інструктар віцебскага гаркома КП(б)Б).
СІЛЬНІЦКІ (стаханавец віцебскага завода «Чырвоны металіст імя Кірава).
МЕЕРЗОН (дырэктар віцебскай акулярнай фабрыкі).
Р. ДОДЗІН, А. БРАЙНІН (газета «Звязда»).

Электразваршчык завода «Гомсельмаш» імя Кагановіча тав. ЛЯШУК С. Г. за зваркай катла кормазапарніка. Тав. Ляшук выконвае план на 205 проц.

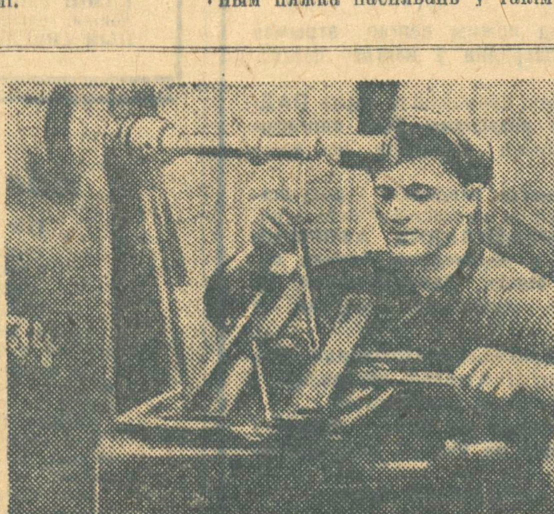

Лепшы слесар-стаханавец завода імя Кірава (Гомель) тав. КАПЛАН А. Е. выконвае новыя нормы на 200 проц. НА ЗДЫМКУ: тав. Каплан за рамонтам фрэзернага варштата.

Да 225-годдзя з дня нараджэння В. М. Ламаносава. НА ЗДЫМКУ: бюст В. М. Ламаносава работы скульптара Б. М. Зубакіна ў Архангельскім краявым музеі. Фото С. Курылава (СФ).

УЗНАГАРОДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ МАСТАЦКАГА АБСЛУГОЎВАННЯ МАНЕЎРАЎ БВА

У часе асенніх манеўраў Беларускай ваеннай акругі кіраўніцтва па справах мастацтва пры СНК БССР вылучыла дзве брыгады артыстаў для мастацкага абслугоўвання часцей Чырвонай Арміі. Дзве брыгады (з Масквы і Ленінграда) былі вылучаны ваенна-тэатральным бюро Цэнтральнага Дома Чырвонай Арміі.

Аддпачаючы ініцыятыўнае і высокаякаснае абслугоўванне часцей акругі ў палявых умовах, палітківаўніцтва БВА абвясціла падзяку ўсім удзельнікам гэтых брыгад і ўзнагародзіла граматамі артыста оперы і балета Вастокава, артыстку ТРАМ'а Вашкевіч, пяць артыстаў Белдзяржэстрады і 22 артыстаў Масквы і Ленінграда. (БЕЛТА).

Скульптура „Серго Орджанікідзе“

Беларускі скульптар Азгур закончыў скульптурную фігуру «Серго Орджанікідзе. Вышыня фігуры больш двух метраў. Работа прызначана для выстаўкі «Індустрыя сацыялізма», якая адкрыецца ў Маскве да 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

ПАДРЫХТОЎКА ДА XIX ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

На радзе торфзаводаў да святочных дзён прыўрочана адкрыццё новых культурна-бытавых устаноў. На торфзаводзе «Чырвоная Беларусь», Быхаўскага раёна, адбудзецца адкрыццё клуба. У ім абсталёўваюцца гукавое кіно, бібліятэка, пакой адпачынку і гульняў. Таксама заканчваецца пабудова новага інтэрната на 90 чал.

На Асінторфе пашыраецца дзіцячы сад на 20 дзяцей. На чатырох пасёлках нанава абсталёўваюцца ленінскія куткі. Гурткі мастацкай самадзейнасці завода Асінторф рыхтуюць да кастрычніцкіх дзён спецыяльныя праграмы.

* * *

На торфзаводзе імя Баўмана (Сіроцінскі раён) праводзіцца рамонт кватэр стаханаўцаў.

* * *

У цэхах і па кватэрах рабочых менскага скурзавода «Больщэвік» праводзяцца гутаркі аб XIX гадавіне Кастрычніка, а таксама абмяркоўваецца пытанне аб афармленні калон дэманстрацыі. 20 рабочых завода рыхтуюцца да свята здаць нормы на варашылаўскага стралка. Некаторыя рабочыя запрашаюць на свята ў госці дзяцей з дзіцячых дамоў.

Падрыхтоўка да свята ў Белдзяржуніверсітэце

Па ўсіх факультэтах Беларускага дзяржаўнага універсітэта падрыхтоўка да кастрычніцкіх свят праходзіць пад знакам павышэння якасці вучобы і атрымання адзнакі на «выдатна».

Партком універсітэта арганізаваў у інтэрнатах правядзенне гутарак аб Вялікай пралетарскай рэвалюцыі. Лепшыя мастакі-студэнты працуюць над праектамі афармлення калон дэманстрантаў і будынкаў. Асноўная тэма па афармленню калон—гэта сталінская Канстытуцыя. Група студэнтаў у колькасці 150 чал. выйдзе на дэманстрацыю апранутай у касцюмы розных нацыянальнасцей СССР, прадэманструе згуртаванасць народаў нашага Саюза вакол любімага правадыра таварыша Сталіна, а таксама культурны рост нашай рэспублікі.

А. МЕЛЬНІЧОНАК.

Артысты эстрады да XIX гадавіны Кастрычніка

Белдзяржэстрадай арганізавана каля 20 брыгад для абслугоўвання працоўных у дні святкавання XIX гадавіны Кастрычніка і раённых з'ездаў Саветаў. Кожная з такіх брыгад складаецца з 8—10 артыстаў. У брыгадах таксама прымуць удзел работнікі сцэны Ленінграда і УССР. У Оршу выязджае вакальна-інструментальны ансамбль бандурыстаў украінскай дзяржаўнай філармоніі.

Брыгады выязджаюць у раёны 25 кастрычніка і прабудуць там два месяцы. У абслугоўванні свят у раёнах БССР прымуць удзел 11 ансамбляў, у тым ліку ленінградскі ансамбль чырвонаармейскай песні і пляскі. (БЕЛТА).

Прадсвяточны гандаль

Для ўмацавання гандлю ў прадсвяточныя дні Народны камісарыят унутранага гандлю БССР прапанаваў акруговым, гарадскім і раённым аддзелам унутранага гандлю палепшыць якасць асартыменту хлебабулачных і мучністых кандзіцерскіх вырабаў.

Прапанавана таксама забяспечыць завоз у гандлёвую сетку шырокага асартыменту круп, высокагатунковай мукі — 30- і 75-працэнтнага памолу, макарону, мяса, рыбы, масла, маргарыну, цукру, сыру і каўбасы. Гандлёвая сетка павінна быць насычана дастатковай колькасцю птушкі, гародніны і фруктаў.

Новыя культурна-бытавыя ўстановы

ЗАСЛАЎЕ, 21 кастрычніка. Ва ўсіх калгасах раёна разгарнулася падрыхтоўка да XIX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. У калгасе «Герой працы» ў дні свята адкрываецца новы клуб. У соўгасе «Зара Захада» адбудзецца закладка будынка дзіцячых ясляў.

Рукапісная кніга аб Пятру Першым

У Магілёўскім дзяржаўным архіве знойдзена рукапісная кніга «Житие Петра Великого—императора и самодержца всероссийского отца отечествия», якая ўяўляе вялікі гістарычны інтарэс. Кніга складаецца з трох тамоў. Упершыню яна была выдана ў Венецыі ў 1737 годзе на грэцкай мове. Пераклад яе на рускую мову «Всепокорнейший всенижайший раб коллегии иностранных дел секретарь Стефан Писарев».

У прадмове перакладчык указвае, што яго працу ён прапаноўвае імператрыцы Елізавеце Пятроўне ў дзень яе імянін у 1744 годзе.

Рукапісная кніга мае ў сабе апісанне месцапражывання Масквы, яе клімату, «обращения россиян в веру христианскую», войн і паходаў Пятра Першага, паўстання стралецкага бунту, паходу ў Маскву для ўшанавання ... і т. д.

Адзін том называецца «О зачатии и о рождении государя императора Петра I самодержца всероссийского». У гэтым томе апісваецца «все поведения и приемы Петра I со дня его рождения до окончания жизни» з кароткай хронікай усіх паходаў.

ВОСЕНЬ. Вучні 3 класа 2-й школы (Менск) у садзе «Профінтэрн». Фота Рудэрмана.

ФУТБОЛЬНАЯ КАМАНДА БВА — ЧЭМПІЁН ПА ФУТБОЛУ

СМАЛЕНСК, 21 кастрычніка. (Наш кар.). Два гады футбольная каманда БВА дзяліла першынства з РСЧА. У гэтым годзе на спаборніцтвах у Кіеве яна зноў раздзяліла першынства з камандай Маскоўскай ваеннай акругі. 19 кастрычніка каманды МВА і БВА сустрэліся ў рашаючым матчы ў Маскве на стадыёне ЦДЧА. Выдатная ігра абароны каманды БВА тт. Сокалава і Расіхіна разбівае ўсе атакі каманды МВА. Таксама добра ігралі нападаючыя з каманды БВА тт. Пятроў, Сосніп, Шацкі. Матч закончыўся лікам 1 : 0 у карысць БВА. На гэты раз бясспрэчны чэмпіён, уладальнік кубка РСЧА—каманда Беларускай ваеннай акругі.

ТУРСКІ.

ЭКСПАНАТЫ КАЛГАСА ІМЯ БУДЗЁННАГА

КОПЫЛЬ. (Кар. «Звязды»). 25 кастрычніка ў мястэчку адкрываецца раённая сельскагаспадарчая выстаўка, прысвечаная Дню ўраджаю і калектывізацыі.

Калгасы раёна ўзмоцнена рыхтуюцца да сваёй выстаўкі. Калгас імя Будзённага, Крывасёлкаўскага сельсовета, пакажа на выстаўцы сярэднюю ўраджайнасць сваіх палёў па ўсіх культурах. На доўгай шаўкавістай жмені ільнянога валакна будзе вісець пашпарт: «У калгасе было засеяна 15 гектараў ільну. Сярэдняя ўраджайнасць ільнянога насення 8 цэнтнераў і ільнянога валакна—8,62 цэнтнера з гектара. Дзяржаве здана ільновалакно 18, 20 і 22 нумарам».

Сярэдняя ўраджайнасць жыта ў калгасе з 8 гектараў 22 цэнтнеры і з усіх 77 гектараў—20,6 цэнтнера. Сярэдняя ўраджайнасць ячменю—20,8, азімай пшаніцы—16, аўсу—13 і бульбы—170 цэнтнераў.

У МЕНСКІМ ГОРСОВЕЦЕ

⊙ 32 тыс. руб. адпускае горсовет на арганізацыю дзіцячых пакояў і часовых ясляў на час справаздачнай кампаніі горсовета.

⊙ У Менску перадана прадпрыемствам 23 дзіцячыя сады, у якіх налічваецца 1235 дзяцей. Перадача астатніх садоў закончыцца да 25 кастрычніка.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ПРАКУРАТУРЫ БССР

Праведзеным па матэрыялах Камісіі Совецкага Кантролю, расследаваннем антыдзяржаўных дзеянняў на Машчанскім ільнозаводзе Сенненскага раёна ўстаноўлена, што дырэктар ільнозавода Вайсман Арон Маркавіч і старшы сартыроўшчык Круглянкоў Сцяпан Нікалаевіч у час загатоўкі ільнотрасты бягучага года ў мэтах штучнага набыцця лепшых паказальнікаў выпускаемай ільнопрадукцыі і выкананні вытворчага плана пры прыёмцы па кантрактацыі ільнотрасты ад калгасаў сістэматычна займаліся ашукваннем і абкрадваннем ільноздатчыкаў.

Як правіла, ільнотрасту прымалі з заніжанай ацэнкай, са скідкай да 20 проц. на вільготнасць без усякай папярэдняй праверкі і без аналізаў, а, потым, каб здатчык не мог разабрацца, укладвалі трасту ў скірду без захавання гатунковасці, або з месца прыёмкі зараз-жа накіроўвалі ў тамбур для пераапрацоўкі на валакно.

Такім чынам па становішчу на 1 верасня 1936 г. імі былі ашуканы калгасы на суму 3.552 рублі і апрача таго самавольна заніжана трасты на вільготнасць 3.030 кілаграмаў.

Сваімі антыдзяржаўнымі дзеяннямі разам з нанясеннем матэрыяльных страт калгасам і дзяржаве ў сувязі з наступнымі распрацоўкамі няправільна заскірдаванай трасты адкрыта дыскрэдытавалі закон аб кантракцыі ільнопрадукцыі.

Прыгаворам нарсуда Сенненскага раёна ад 17 кастрычніка Круглянкоў Сцяпан засуджан да трох год пазбаўлення волі, а Вайсман Арон—да двух год.

В. а. пракурора БССР ГЛЕЗЕРАЎ.

ПАСТАНОЎКА ОПЕРЫ „НА КУПАЛЛЕ“

Кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР даручыла дырэкцыі Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета неадкладна пачаць падрыхтоўку да пастаноўкі оперы «На купалле» па лібрэто паэта Міхася Чарота. Музыку для оперы піша беларускі совецкі кампазітар Туранкоў. Спектакль павінен быць здадзены не пазней 1-га ліпеня 1937 года. Пастаноўшчыкам намечана запрасіць заслужанага артыста рэспублікі рэжысёра Мардвінава. Рэжысёрам спектакля выдзелена тав. Барысевіч. кансультантам — заслужаны артыст рэспублікі Міровіч. Спектаклем будзе дырыжыраваць галоўны дырыжор Беларускага тэатра оперы і балета Шнэйдэрман, балетмейстар—тав. Крамараўскі.

Вучаніца Голуб Рахіль (Менск) аглядае калекцыі раслін, сабраныя школьнікамі за лета. Фото Равіча.

БІЛЬДСУВЯЗЬ МЕНСК—МАСКВА

У будынку менскага тэлеграфа заканчваецца мантаж абсталявання більдсувязі Менск — Масква. Да XIX гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі сталіца БССР атрымае магчымасць перадаваць і атрымліваць па більдапарату з Масквы фотаздымкі, копіі дакументаў, газеты і інш. Для абслугоўвання більдсувязі ў Ленінградзе падрыхтаваны работнікі з Менскага тэлеграфа.

ПАВЕДАМЛЕННІ

— Менскі гарком КП(б)Б склікае сёння, 22 кастрычніка, у зале Дома Ўрада агульнагарадскі сход сакратароў парткомаў, агітатараў і прапагандыстаў горада Менска.

Абвестка дня: Аб міжнародным становішчы (дакладчык т. Лазоўскі).

Пачатак у 7 гадзін вечара. Білеты ў горрайкомах КП(б)Б.

Сакратар Менскага гаркома КП(б)Б. ХАДАСЕВІЧ.

— 23 кастрычніка, у 10 гадзін раніцы, у памяшканні райпартгабінета Кагановіцкага райкома КП(б)Б (Дом урада, левае крыло, 5 паверх, пакой № 501) адбудзецца семінар сакратароў парткомаў і парторгаў Кагановіцкага раёна.

Культпроп Кагановіцкага РК КП(б)Б.

Ч. в. а. адказнага рэдактара А. П. ДЖЭЛЮК.

СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЕ КАССЫ

ВО ВСЕХ ГОРОДАХ и РАЙОНАХ СОЮЗА ССР

ПРИНИМАЮТ ВКЛАДЫ ОТ ВСЕХ ГРАЖДАН

ВЫДАЮТ ВКЛАДЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕБОВАНИЮ ВКЛАДЧИКОВ

ПЛАТЯТ ВКЛАДЧИКАМ ПРОЦЕНТЫ ПО ВКЛАДАМ

ПЕРЕВОДЯТ ВКЛАДЫ В ДРУГИЕ СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЕ КАССЫ ПО УКАЗАНИЮ ВКЛАДЧИКОВ

СТРОГО СОБЛЮДАЮТ ТАЙНУ ВКЛАДОВ

ОПЛАЧИВАЮТ ВЫИГРЫШИ И КУПОНЫ ПО ОБЛИГАЦИЯМ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАЙМОВ

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ КОЗІЗ'а

АДДЗЕЛ ПАДПІСНЫХ І ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ

(г. Менск, Совецкая, 73, пасаж).

Да ведама

ПАРТЫЙНЫХ, СОВЕЦКІХ І ПРАФЕСІЯНАЛЬНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ, ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ЧЫТАЧОЎ, КЛУБАЎ, ШКОЛ, БІБЛІЯТЭК, ВЫШЭЙШЫХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ.

У мэтах выяўлення попыту на выданні ОГІЗ'а, найлепшага і бесперабойнага забеспячэння чытачоў перыядычнай літаратурай

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ КОГІЗ'а

ПРЫСТУПІЛА ДА ЗБОРУ ПАПЯРЭДНІХ ЗАЯВАК

НА 1937 ГОД

НА НАСТУПНЫЯ ВЫДАННІ:

вучэбна-педагагічныя	антырэлігійныя
сацыяльна-эканамічныя	медыцынскія
сельскагаспадарчыя	ваенныя
літаратурна-мастацкія	транспартныя
і маладзёжныя	фізкультурныя
совецкага заканадаўства	выданні ІЗОГІЗ'а і МУЗГІЗ'а.

ПАПЯРЭДНІЯ ЗАЯЎКІ прымаюцца непасрэдна аддзелам падпіскі КОГІЗ'а — г. Менск, Совецкая, 73; усімі магазінамі КОГІЗ'а і ўпаўнаважанымі (пры прад'яўленні пасведчання).

Па першаму патрабаванню па тэлефону № 23-709 і 23-919 высылаецца інструктар для афармлення папярэдняй заяўкі.

ЗАБЯСПЕЧЦЕ СЯБЕ ЖУРНАЛАМІ ОГІЗ'а НА 1937 ГОД.

НАРКАМХАРЧПРОМ СССР

Беларускі трэст „ГАЛОЎХЛЕБ“

ПРАДПРЫЕМСТВЫ БЕЛАРУСКАГА ТРЭСТА «ГАЛОЎХЛЕБ»

ва ўсіх гарадах БССР выпускаюць ВЯЛІКІ АСАРТЫМЕНТ ХЛЕБАБУЛАЧНЫХ І КАНДЗІЦЕРСКІХ ВЫРАБАЎ.

ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ ДЗЕН ПРАДПРЫЕМСТВЫ ПРЫМАЮЦЬ ЗАКАЗЫ на любыя гатункі вырабаў З ДАСТАЎКАЙ НА ДОМ.

Таксама прымаюць заказы з дастаўкай на дом МАГАЗІНЫ «ГАЛОЎХЛЕБА» ў Менску, Гомелі, Віцебску, Магілеве, Мозыры.

ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ ТРЭСТ ВЫПУСКАЕ СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ ПАДАРУНКІ ДЛЯ СТАХАНАЎЦАЎ.

БЕЛТРЭСТ «ГАЛОЎХЛЕБ».

ОДБ Памяшканне ВДТ-1

Спектакль БЕЛДЗЯРЖТЭАТРА ОПЕРЫ і БАЛЕТА

22 кастрычніка (абанемент № 27)

ЕЎГЕНІЙ ОНЕГІН

Опера ў 3 дзеях, муз. Чайкоўскага

Пачатак у 8 г. веч.

Білеты ў касе тэатра.

Прадаўжаецца прыём заявак на сталыя месцы

ГАСТРОЛЬНАЕ БЮРО МЕНСКАГА ДОМА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ПРЫМАЕ ад вайсковых часцей і прафесіянальных арганізацый ЗАЯЎКІ НА ГАСТРОЛІ

„АНСАМБЛЯ ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЙ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ“

ЛЕНІНГРАДСКАГА ДОМА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ імя С. М. КІРАВА.

Склад ансамбля — 18 чал.

У ПРАГРАМЕ — мантажы «1 конная», «Чапаеў», песні, частушкі, пляскі, выступленні баяністаў.

Дагаворы на выступленні заключаюцца ў дні з 3 да 12 лістапада 1936 г.

Заяўкі прымаюцца штодзенна ў гастрольным бюро менскага Дома Чырвонай Арміі і па тэлефону № 25-077.

Дзіцячы гукавы кінотэатр	ДЗЕЦІ КАПІТАНА ГРАНТА
Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“	НАЧНЫ ІЗВОЗЧЫК
Гукавы кінотэатр „ПРОЛЕТАРЫЙ“	ПЕЦЕРБУРГСКАЯ НОЧ
Гукавы кінотэатр „ІНТЭР-НАЦЫЯНАЛ“	Ж Ы Ц Ь
Кіно „СПАРТАК“	КАМЕРА № 79

ДА ЎВАГІ ЎСІХ РАЙЗА, СТАРШЫНЬ І РАХУНКАВОДАЎ КАЛГАСАЎ БССР

У БССР уведзен НОВЫ ПАРАДАК СНАБЖЭННЯ КАЛГАСАЎ на 1937 г. ФОРМАМІ ЎЧОТУ і РАХУНКАВОДСТВА,

па якому ў адрозненне ад мінулых год кожны калгас атрымае ад САЮЗОРГУЧОТА кнігі і бланкі непасрэдна ў калгас паштовымі пасылкамі.

Беларускім аддзяленнем Саюзоргучота праводзіцца зараз ПАДПІСКА сярод калгасаў і з гэтай мэтай разасланы ўсім калгасам пісьмы з укладаннем паштовага грашовага пераводу на кошт камплекту форм.

Кожны калгас пад асабістую адказнасць старшыні і рахункавода калгаса па атрыманні ад Саюзоргучота падпіснога ліста і пераводнага паштовага бланка павінен НЕАДКЛАДНА АФОРМІЦЬ ПАДПІСКУ шляхам пераводу ўказанай у пераводным бланку сумы кошту камплекту форм па адрасу: Менск, Комуністычная, 16, Беларускаму аддзяленню Саюзоргучота, разліковы рахунак у Дзяржбанку № 150084.

Усім загадчыкам райза належыць праверыць атрыманне калгасамі ад Саюзоргучота падпісных лістоў і бланкаў пераводаў і прасачыць за адсылкай падпісных грошай у Саюзоргучот.

Калгасы, якія своечасова не падпісаліся на кнігі і бланкі і не пераvялі грошай, ніякіх кніг і бланкаў па ўчоту і рахункаводству на 1937 год не атрымаюць.

НАРКАМЗЕМ БССР.

БЕЛ. АДДЗ. САЮЗОРГУЧОТА.

Калектыў супрацоўнікаў, адміністрацыя і мясцком Наркамзема выражаюць глыбокае спачуванне тав. МАЛЬБІНАЙ Э. В. з прычыны смерці яе БАЦЬКІ.

МАГАЗІН „СТАНКАІНСТРУМЕНТ“ БЕЛМЕТАЛАТРЭСТА

(рог пл. Волі і Вольнай, 25/1, т. 22-304)

МАЕ Ў ПРОДАЖЫ

па тэхніцы безапаснасці:

АПАРАТЫ ДЛЯ СШЫЎКІ РАМНЕЎ, НАЖЫ ДЛЯ РЭЗКІ РАМНЕЎ, ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ КОНТРПРЫВОДЫ, РЭМНЕНАДЗЯВАЦЕЛІ сістэмы «Бодуэн»

— служаць для хуткага і безапаснага надзявання прыводнага рамня на шкіў; АДВОДКІ сістэмы Пракоф'ева — служаць для безапаснага пераводу з халастога шківа на рабочы шкіў і наадварот, КРАНШТЭЙНЫ для варстачных лямп (якія ізалюе правады ад рабочага), ФАНТАНЧЫКІ — піццёвыя калонкі (для піцця без кубкаў), НАЖДАЧНЫЯ КАМНІ розных размераў, ПІЛЫ розныя, ВАГІ сталовыя, соценныя, ручныя бязмены, НАСЦЕННЫЯ СВЯРЛІЛЬНЫЯ ВАРШТАТЫ.

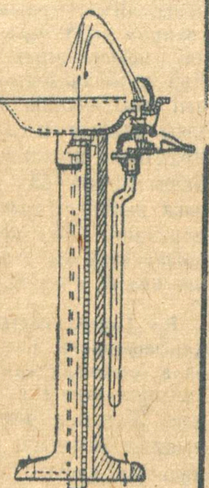

ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРЫ МАГІЛЕЎСКІМ ДАШКОЛЬНЫМ ТЭХНІКУМЕ АДКРЫВАЮЦЦА аднагадовыя ДАШКОЛЬНЫЯ КУРСЫ на 180 чалавек

ДЛЯ ПАДРЫХТОЎКІ ПЕДАГОГАЎ ДЗІЦЯЧЫХ САДОЎ І ДАШКОЛЬНЫХ ДЗІЦЯЧЫХ ДАМОЎ

На курсы прымаюцца асобы не маладзей 17 год, якія маюць асвету за НСШ або 7 класаў сярэдняй школы.

Для паступлення на курсы неабходна здаць іспыты па беларускай і рускай мовах, матэматыцы, геаграфіі, грамадазнаўству за 7 класаў.

Да заявы трэба прыкласці пасведчанне аб асвеце (арыгінал), метрыку, аўтабіяграфію, даведку аб стане здароўя і дзве фотакарткі.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ З 20 ДА 28 КАСТРЫЧНІКА. Аб дні іспытаў курсантам будзе паведамлена асобна.

Пры яўцы на іспыты трэба мець пры сабе пашпарт.

Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй у размеры 100 руб. у месяц і інтэрнатам.

Адрас: Магілеў, БССР, Комсамольская, 28, дашкольнаму педтэхнікуму.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ШКОЛА ФЗВ БЕЛТОРФА абвяшчае ПРЫЁМ вучняў па наступных спецыяльнасцях:

СЛЕСАРОЎ-РЭМАНЦЁРАЎ, СЛЕСАРОЎ-МАТАРЫСТАЎ-ЭЛЕКТРЫКАЎ, СЛЕСАРОЎ-ПАРОЎШЧЫКАЎ СТАЦЫЯНАРНЫХ МАШЫН, ТАКАРОЎ ПА МЕТАЛУ.

Тэрмін навучання паўтара-два гады. У школу прымаюцца асобы з асветай 6—7 груп ва ўзросце 16—19 год.

Да заявы трэба прыкласці наступныя дакументы: аўтабіяграфію, даведку аб асвеце, метрыку, даведку аб стане здароўя, дзве фотакарткі і марак на 40 кап. для адказу.

ЗАЯВЫ ПРЫМАЮЦЦА ДА 15 ЛІСТАПАДА.

Усе прынятыя ў школу забяспечваюцца стыпендыяй у размеры 50—80 руб., у залежнасці ад паспяховасці, інтэрнатам і пасцельнымі прыладамі.

Допушчаным да іспытаў будзе паведамлена дадаткова.

Заявы накіроўваць на адрасу: ст. Асінаўка, МББ чыг., торфзавод «Асінторф», школа ФЗВ.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ПАТРАБУЮЦЦА НАСЕННЕ І СУХІ КОРАНЬ СЕЛЬДЭРЭЯ ў любой колькасці і СУШАНЫЯ БЕЛЫЯ ГРЫБЫ для вытворчасці.

З прапановамі зварачацца: Москва, Н.-Басманная, д. № 23, экспериментальная фабрика «ГЛАВМЯСО».

ДРУКАРСКАЯ ФАРБА ДЛЯ РАТАТАРАЎ ПРАДАЕЦЦА ў друкарні „Звязды“.

Зварачацца: Совецкая, 63, другі паверх, кантора друкарні.

ПЕРШАЙ МЕХАНІЧНАЙ ХЛЕБАПЯКАРНІ (Старажоўская, 53) ПАТРЭБНЫ ПАДСОБНЫЯ РАБОЧЫЯ ў цэх, УКЛАДЧЫКІ ХЛЕБА, ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ, а таксама РАБОЧЫЯ ДЛЯ ПЕРАКВАЛІФІКАЦЫІ НА МАЙСТРОЎ.

Друкарні „ЗВЯЗДЫ“ ПАТРАБУЮЦЦА на работу: ЭЛЬ-МАНЦЁР-СЛЕСАР, РАБОТНІКІ Ў ВЕШАЛЦЫ, ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ.

Зварачацца: Совецкая, 63, 2-гі паверх, з 12—1 г. дня.

Тыраж 90.536 экз. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63. Уп. Галоўлітбела № 5782.